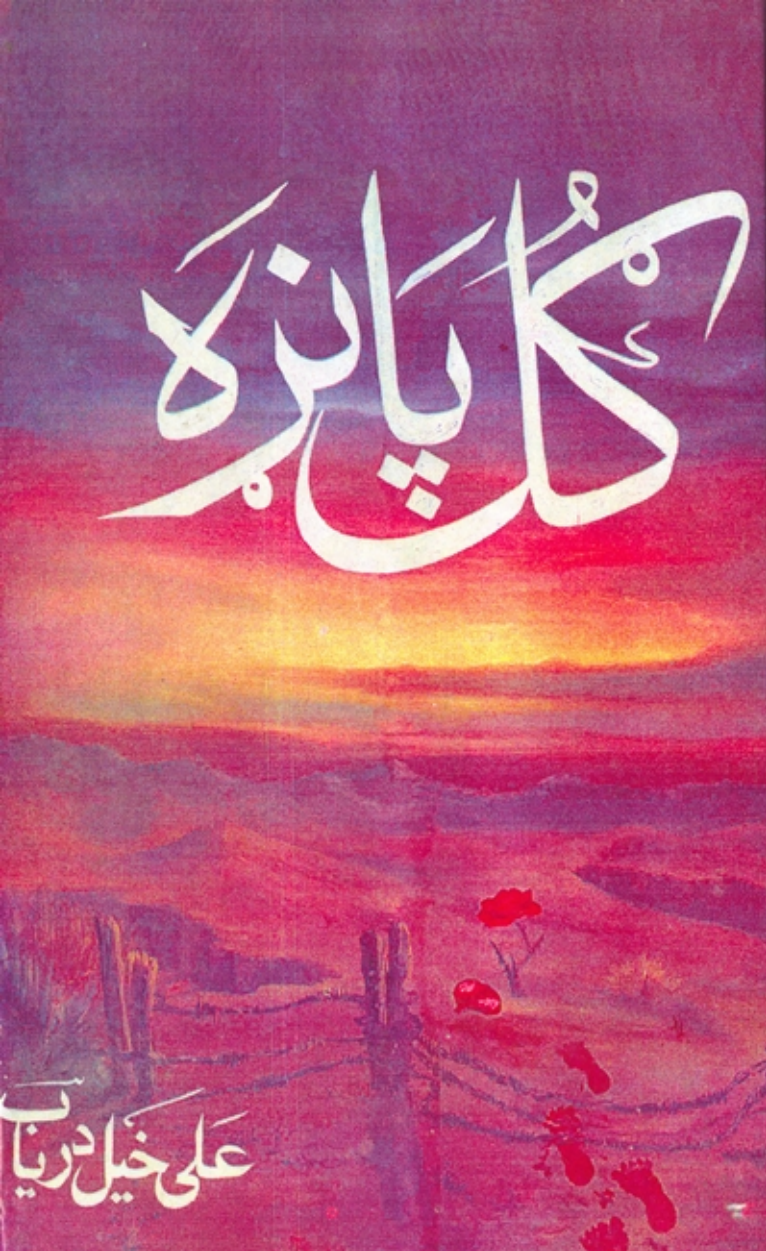

Ketabton.com

اعلان

گرانو او قدرمندو لوستونکو پښتو ډاټ نيت د دې کتاب سره ډيره خواري کړي ده او په ډير عاجزانه طور ئې تاسو ته د مطالعې په غرض ډالۍ کوي د دې کتاب بې اجازت نقل کول ، چاپ کول يا زمونږ نسبت ترې لرې کول نه صرف دا چې اخلاقي جرم دے بلکې ډير سخت منع دي

پښتو ډاټ نيت
پښتو ډاټ نيت

Presented By : Pukhto.Net

حقوق محفوظ دی

د کتاب نوم _____ کل پانړه
لیکوال _____ علی خېل دریاب
کتابت _____ لطف الله پښتواکیدی
د چاپ کال _____ جنوری ۱۹۹۹هـ
د چاپ شمیر _____ پنځه سوه
ترتیب _____ عرفان خټک
بیعه _____ ۵۰/- روپی

خوړونکی:-

همیشتر پښتو ادبی ټولنه (رجسټر) اماندږه
دموند لودرک:-

جمیل بک سیلرز میز بازار بتهخیله

سرپانوه - این ایس آر ټسټ تخت بهائی

دکل پانرے پہ نوم
چہ زما دخیالی دنیا د
خوشبوکانو بنایری دے

دریابے

پیش نامہ —————
 کوزہ کینے سمندر —————
 لگی پانچہ —————
 دنگول رلے دافسانے پہ کالہ کینے۔

ہیش خلیل ————— ۶
 ڈاکٹر محمد اعظم اعظم ————— ۱۱
 ڈاکٹر اقبال نسیم خٹک ————— ۱۶
 میان فضل الرحمان شاہد ————— ۲۲

صفحہ	سرخط	صفحہ	سرخط
۵۱	ذریعہ پانچہ	۳۲	۱ خاورے
۵۲	بدل	۳۳	۲ جرم
۵۳	کانشی	۳۴	۳ دگوتی میرنے
۵۴	بے عملی	۳۵	۴ مات منکے
۵۵	دولی اور جتانہ	۳۶	۵ پردی سترکے
۵۶	حر مونی	۳۷	۶ نرمانہ نرمانہ بلبل اورید
۵۷	گرنیک کل	۳۸	۷ مادہ پرستی
۵۸	پروٹو غائب	۳۹	۸ ناناروے جذبے
۵۹	پیسے	۴۰	۹ یقین
۶۰	اعتماد	۴۱	۱۰ نورے
۶۱	خرگند لیونے	۴۲	۱۱ منتہیزہ
۶۲	مٹاکی غور	۴۳	۱۲ دزھرو پونہ
۶۳	نوکری	۴۴	۱۳ پنبستانہ
۶۴	باور	۴۵	۱۴ برنڈ خاموشی
۶۵	غانرکی	۴۶	۱۵ لہرل ماسٹیلو
۶۶	تک	۴۷	۱۶ شاپیری
۶۷	اندلیوالہ	۴۸	۱۷ نروبہ توملہ
۶۸	دنا رنہ	۴۹	۱۸ لوتیا
۶۹	وروری خوری	۵۰	۱۹ جاعے

۳۹	تپوس	۴۰	۶۱	قادر	۹۲
۴۰	ذریعہ غوثیہ	۴۱	۶۲	دُتوئے بورجل	۹۳
۴۱	بکروبا باجی	۴۲	۶۳	تحلیم	۹۴
۴۲	حرام	۴۳	۶۴	ابلیس	۹۵
۴۳	گناہ	۴۴	۶۵	حوالہ دار فاتح رحمن	۹۶
۴۴	؟	۴۵	۶۶	اُستاد جی	۹۷
۴۵	دورید لے بیاستہ	۴۶	۶۷	تھوپک ملنگ	۹۸
۴۶	چندہ	۴۷	۶۸	تھوٹے	۹۹
۴۷	ورختہ	۴۸	۶۹	کرامات	۱۰۰
۴۸	شپلونہ	۴۹	۷۰	نامہ	۱۰۱
۴۹	خیونہ تولیہ	۵۰	۷۱	ایمل خان کاشی	۱۰۲
۵۰	میراتہ کوندہ	۵۱	۷۲	مسلمان	۱۰۳
۵۱	یے دوزگاری	۵۲	۷۳	کفارہ	۱۰۴
۵۲	جوارگر	۵۳	۷۴	پتیاں اکا	۱۰۵
۵۳	I miss you	۵۴	۷۵	انسان	۱۰۶
۵۴	نہر تہدہ	۵۵	۷۶	کورتی خصلتو نہ	۱۰۷
۵۵	شلتالان	۵۶	۷۷	سکندر	۱۰۸
۵۶	مذہب کہ مینہ پینتو	۵۷	۷۸	میلہ	۱۰۹
۵۷	قاتل شوک دے	۵۸	۷۹	ممتاز	۱۱۰
۵۸	توپیر	۵۹	۸۰	دُنیا لیوتی	۱۱۱
۵۹	MENSES	۶۰	۸۱		۱۱۲
۶۰	شین خالی	۹۱			

پیش نامہ

د قلم پہ ژبہ د یو زلمي ليکوال د مشاهداتو او واقعاتو دا
نتیجہ خیزه ادبی مجموعه هغه لفظی تصویرونه دی چه که یو
مصوّر ؤ د برّش اورنگونو په تعادن د روایتی تصویرونو حقیقت
ته ورسوی نو یو داسه البم به ترے جوړ شي چه هر نقش به ؤ
د خپل پس منظر په خاموشه ژبه د معاشرے د دردناکو، حسرتناکو
او عبرتناکو المیو یو نه ختمیدونکې داستان راوسپړي .

د علی خېل دریاب د نکارخانه دغو المناکو لفظی تصویرونو
ته چه کورم نو هریو د خپله خپله افسانه هغه عنوان دے چه
تفسیر او تشریح ؤ د پخوانو ځنوحیکمانو او فلاسفرانو هغه اقوال
دی کوم چه هغوی هم پخپله خپله زمانه د خپله خپله معاشرے
په تنه بوده کڼې د دغه قسمه واقعاتو له محسوسولونو پس رقم
کړی وو . ځکه نو د " پښتانه " په نوم د ښاغلي مصنف
لفظی تصویر که یو مصوّر په رنگونو منجمد کړی نو د امام غزالي
او هر بڼه سپسر د اقوالو دغه کیښنونه به ورسره مناسب
ښکاري .

" بنحو کینے یو قسمہ کمزوری دہ چہ علاج ئے محمل دے "

(امام غزالی)

" دینئے زہرہ دھنے پہ ذہن بادشاہی کوی ؟ "

(ہربرت سپنسر)

ژرندہ :-

دوغہ عنوان لفظی تصویر تہ کہ چا فنکار دخل فن درنگونو
بنائست ورکرو - نوکیدے شی چہ د " بکونن " د قول د اکیشن
ورسره ہم بنہ ومی -

" ترکومہ چہ یو انسان دبل انسان پہ سہ سور

وی - دنیا کینے بہ امن محض یو خوب وی ؟ "

برندہ خاموشی :-

دموجودہ دور د سیاسی مجبورو او بے انصافو هغه المیہ دہ
چہ کہ پہ صوری رنگ کینے پیش کرے شی نو دہر برہت سپنسر دوغہ
قول د ورلاندے اولیکی -

" دنہ حقدارو خلقو دپارہ د حقدارو خلقوق وهنہ

نہ صرف د انصاف پہ مرئی چارہ رابنکل دہ بلکه دیدہ او
دانستہ د اشدہ نسلونو پہ لار کینے ازغی کرل دی - او ہم
دغو نسلونو دپارہ ددے نہ لو ئے افت او غضب نہ شی
کیدے چہ ورثہ کینے ورثہ نالائقہ خلق پرین دی ؟

کاکڑی :-

دالہ چا سنگتراش و تراشلہ ، نو د اسکر وائلہ د اقول د ورسره

تراشل ہم نہ ہیروی .

” د زمانو رایسے دولتمند و د غریبانانو د بغاوت د مخنیو
دپاره دا مؤثره طریقہ راویستے ده - چه د غریبانانو د
مکتے و تپه لږه شان برخه دوی ته د خیرات په شکل
واپس کړی . “

جرم :-

ددغه عنوان مفهوم که د مصور د آرټ په برکت تکمیل شی .
نو د وراثتک روم په دیوال د زینت کولو وړاندې ” بیکن “ د قول
د الفاظ د هم وړاندې ویکلے شی .

” د دولت پریوانی د خوانی تباھی ده “

مات منکے :-

د کشمالے مات منکی ، لونگ ته خه اودے ؟ شاید داچه
” سرخار شه له عزته “

خو د امام غزالی دا قول د هم ورسره شی چه .

” طبعی شهوت په انسان او حیوان کپه یو شان

وی - خو وضعی شهوت انسان کپه صرف په منه

تربیت اوبد صحبت زرغونیدي “

بے عملی :-

په قول د حضرت عمر رضی الله تعالی عنه

” عمل بے علمه عیب ژن او بیمار دے او علم

بغیر د عمل نه شنو او بیکاره . “

تله :-

د علی خیل دریاب دا دردناک تصویر شاید چه دغه دنگارخانه
 شهکار ثابت شی - او ددغه حسرتناکه تصویر لاندے دو یکترھیگو
 دغه نادر قول شاید چه دتماشکیرو په زړونو او ذهنونو کښے
 دیوانقلاب سوب شی .

"هرکله چه انسان دپیدائش په وخت اوبیا دمرگ
 نه پس هم مساوی دے ، نو آخر ولے دے د ژوند
 میا نځنی موده هم مساوی تیرہ نه کړی ؟"

تپوس :-

جمیل نه دمانرے دا تپوس که یو خوا د ماشوے سپرغ
 د دردونو د علاج آرزو ده ، نوبل خوا د جیل مفلسی او
 غربت دهغه په آرزو د بے وسۍ یخه اوبه توئے کړے - د
 بناغلی دریاب ددغه تخیل جامد تصویر سره د برنادشا دا
 الفاظ په زری سیاہی دیکو دی -

"دنیا کښې دټولو نه لویه اوبدترینه
 گناه غریبی ده - نور ټول گناهونه
 د غربت په وړاندے کوتله نیکی دی"

کرانو لوستونکو !

ما د قلم په ژبه د بناغلی علی خیل دریاب د ځنو تحریری
 تصویرونو خاموشه آوازونه ستاسو ترغونو وکړه - باقی پاته

تصویرونہ او د حال پہ ژبه دهغو داستانونه نامې خپله
وگورئ او واوړئ .

خو د فرینکلن دا قول هم یاد لرئ چه
" پیر داسې دردناکه واقعات شته چه د
افسانې جوړیدلو نه وړاندې مخو
شي . "

هميش خليل

۲۳، ستمبر ۱۹۹۷ء

کوزہ کینے سمندر

پہ اول خل د علی خیل دریآب دنوم پہ اوریڈ و سره
زما پہ تصور کینے یو پراسرارہ کردار او برینیدہ . خوچه
را مخافه شو نو د پینور پوهنتون د پنتو شعبے یو عام سادہ
ثقه ناک او خاموشه زلمے وو .

روسته دهغه دخبرو اترو او یگونو نه د حقیقت
را برحقیرہ شو چه دریآب د یر بنیرازہ ذهن او خلانده
تخلیقی صلاحیتونو ثبوتن دے . دغه په زور چه هغه
په نثر او نظم د وارو کینے دخپل عمر نه یر زیات بڼه
لیکونه کوی او په دے کینے هېڅ شک نشته چه هغه په
د یر کم عمری کینے خپل ځان او خپل صلاحیتونه خپله ژبه
او ادب ته سپاری دی . اوهم ددغه لیوننر مینے اولیواله
جذبے په داه دهغه په یک کینے دیو خاص قسمه تازگی
سادگی او خود اعتمادی په یو ځای لیدے او موندے شی .

خه موده وړاندے ښاغلی دریآب ماته خپله یو نثری
لجموعه را کړه . په دے خیال چه زک هغه د گورم او په هغه

باندے خٹہ و ہم یکم ۔ او دا دورہ خبرے ماتہ پہ دے کوانے
 بنگاری چہ د علی خیل دریاب نہ وړاندے ہم دھغہ دکھول دیو
 نو زلمو کتابونه ماتہ ہم پہ دغه غرض پراته دی ۔ خو د
 دریاب نہ خلاصے گران دے او بیا چہ پہ چائے لاروی
 نو خبره نوره هم گرانه شی ۔ او حقه خبره داده چہ علی خیل
 دریاب پہ ما دیر گران دے ۔ او هم له دے کبله چارو ناچار
 م دھغہ کل پانړے کتلو او په مغه خٹہ لیکلونه غاړه
 ورکړه ۔

د بناغلی دریاب د دے نثر هوتو په کتلو زه په یو
 بحیبه دوجاله کینے راگیر کړم ۔ دا وره کوچنی کوچنی لیکونه
 که یو خوا اثرناک او عبرتناک دی نو بل خوا حیرتناک هم
 دی او د حیرانتیا خبره داده چہ دا په پښتو ادب کینے پښی د
 یو نوی صنف د قیصی شکل دے چہ نامه به ورله مونږ
 پخپله غوښوؤ ۔

بناغلی دریاب د خپل چاپیچل د روان ژوند نه واره
 واره واقعات ، امروزه پیښې ، پاریدلی تاثرات ، هوار او
 ناهوار کردارونه او د تجسس نه د کے مشاهدے راټولے کړی
 دی او هغولہ دے د افغزو شکلونه وړکړی دی ۔ تکنیک دے
 د لنډه افسانے بنگاری ۔ د لږ لږ بیا هم که افسانه ورته
 نه شو ویشلے خو د افسانے مینه پرے ماتېښی ۔ ځکه چہ دے
 کتاب کینے موجود دهرے واقعے او هر تأثر یا هر مشاهده

پہ خہ نہ خہ شکل کینے د طنز تو کے رابر خیرہ کوی ۔ او
 یکونکے پہ دے کو ابن کینے ناست نکاری چہ پہ ہر خائے
 پہ ہر خہ او پہ ہر چا خہ نہ خہ تہک او کری ۔ او پہ داسے
 کولو کینے ہخہ گرم ہم نہ دے ۔ خکہ چہ دریاب ہر خہ
 ڈروند د دریاب نہ راخستے دی او ڈروند حقیقتونہ دیر
 تراخہ وی ۔ دے ترخو کمونو او تیرو گزارونو دے مجھو
 لہ کہ زکا لہ خیلہ اندہ د "ہتکونو" نامہ خوبنہ گرم ۔ نو
 خوبنہ د دریاب دہ او فیصلہ ستاسو ۔

پہ دے "ہتکونو" کینے خنے داسے ہم مخے لہ راشی چہ
 ہخے نہ مونہ لنوہ افسانہ (SHORT STORY) ہم
 ویلے شو نکہ د مثال پہ تو کہ "جوارگر"

"زما نوم زہرا دے ۔ دشکلنے بانوہ دطوطی کل

لور یم ۔ پنخویشت کالہ ورا ندے چہ پلار دجوارگی
 پہ داؤ باسئللم نو کتلی جوارگر ترد را اور سوم
 مامور چہ دچکے پہ ہرنده تیادہ کینے دخیلے سکہ
 خور پیر بندگلو او کیرہ نو ہم دہخے پہ غین کینے
 پہ لو تے خوب اودہ شو۔"

خود کو پتلی او راغونہ پلاپ د مثالونہ پہ
 دے "ہتکونو" کینے کم دی ۔ زیات تر پہ کینے تاثرات
 دی ۔ خود غہ تاثرات ہم د حکمت او مقصدیت نہ خالی
 خہ دی ۔ نکہ "خاورے"

” خانگے ... یا ... خانگے داسپرے وے وہے

سریہ ! داتہ گورے نہ چہ خاورے خوری ۔

آقو ۔ پریندہ چہ خوری کنہ ۔ زمونہ پہ کالہ

کینے بے د خاورو نہ خہ دی ۔

دعلی خیل دریاب پہ دے افسانچو کینے پہ خوخو د

اوپرہ جذباتیت او مبالغے رنگ ہم خوردے ۔ خو اکثریت پکینے

دعہ قصہ گو تو دے چہ هغو کینے زمونہ دچاپیرچل ژوندی

حقیقتونہ ساه اخلی او د بناغلی علی خیل دریاب دمقصدی

سوح او رسا فکر گواھی ورکوی ۔

دزلمی فکر او خوانو ولولو پہ دے انقلابی قدم زک بناغلی

دریاب تہ دزیرہ لہ کوئے مبارکی ورکوم ۔ پہ دے چہ پہ نړیوال

ادب کینے ددے طرز دیکوانو اهمیت او افادیت ډیر سیواښکاری

خکله چہ دمعاش پہ دے لوٹے درز غوبل کینے دچاسره دلوپو

لویو قصو او اوږدو اوږدو داستانونو دوستو او اوریدو

وخت پاتے نه دے اوکله د وړوکی نه وړوکی لیک کینے ورته

داسه دخیال او فکر نه ماموره خولمچے په لاس ورشني

نو دا هم غنیمت دے ۔

ډاکټر محمد اعظم اعظم

پېښور پوهنتون

۱۱ فروری ۱۹۹۸

کُل پانڙه

د قیچی د اوریدلو او د قیچی د اورولو فطری خواص د انسان په خمیر کینے ځای اغېز لې شوې دے . د قیچی د اوریدونکي تر هغه پورے تسکین نه کیږي ترڅو چه ئې پوره قیچی بڼه په توجه سره اورید لې نه وی او د قیچی راوی تر هغه پورے د قیچی مزه د لاس نه پرېږدي ترڅو چه ئې قیچی سرته رسولې نه وی او دا ئې وسیلې نه وی چه

" د ماسله تیره بیره د دین کتورے ډکي

راوی د اوریدونکي نه دخپل ذرېه رابښکونی انداز بیان د حافظے دکمال او د ژبې دخوب والی داد وصولول خپل حق گټړی او د اوریدونکو له خوا دغه داد د راوی انعام هم وی اوصله هم . نو دا د هغه وخت خبرے دی چه دخلقو څخه د فرصت کیمه نه وو . په هغوئ کینے مینه وه ، اخلاص وو او ذرېه خوږی وه ، خبرے جماتونه او گودرونه اباد وو . خلق به بلا ناعه د ماښام

د گلونو پانږه بویه چه قمیص شی د ملوکے

د ورینېمو د قمیص ئې نازک بدن ملول دے (خوشحال)

دڙوڙي نه پس حجرے ته تلل او بيا خاص طور سره ٻه رمي ڪيڻے
 نو به ٽي ترنيمے شپے قصه گو ماما ته غون نيولے وو، دغه شان
 به ٻه قافله ٻه ادب دو سفرونو تللے، نو سخت او اوڻ دڪه سفرونه
 به قصه گويانو د قصو ٻه جادو اسانول اورالنول - ٻه
 دغه قيصو ڪيڻے به زياته قيصے د مافوق الفطرت عناصرو نه
 ڊکے وے او واقعات به ٽي د انساني پوهے نه بهر وو -

د ژوند کاڌي ٻه ٿومره مڃ ٻه وڙاند مے قلو وخت رالنهد
 نو مے نو مے مسئلے راتو ڪيد مے او نو ي ضروريات راوراند مے ڪيدل او
 خبره د مے ته راورسيده ٻه د وخت د ڪمي احساس او د ژوند بے شير
 ضرورياتو د انسان ذهني او بدني سکون اولوبهلو - دنوي دور د
 انسان ٽنجه دومره فرصت چرته د مے ٻه ٻه ورڇو ورڇو او نه
 هفتو د ناست وي او اوڻ دڪه اوڻ دڪه داستانونه ر اوري -

ٻه مغرب ڪيڻے ٻه دغه قسم قيصو ڪيڻے مرچ مهاله گداه
 ڪر مے شوه، رنگ روغن پر مے او خير و لے شوه او دناول نوم
 ور ڪر مے شو او بيا دناول نه لنده قيصي راوزينبيده - خو د
 پڻتو معاملہ داسے نه ده - ٻه پڻتو ڪيڻے لنده قيصي دناول
 نه رومجے راتو ڪيد لے ده او هم د خپلے خاور مے پيداوار د مے -

پڻتو ڪيڻے د افسانے عمر وير ڪم د مے او ڪه مون بنائے راحت زاخلي
 د پڻتو افسانے امام اوسو نو د افسانے عمر د اتيه کاله نه مڃيڻ نه
 جي ٽڪه ٻه "ڪنده جيني" تراوسه د پڻتو رومجے افسانه منلے شي
 ٻه راحت زاخلي صاحب ٻه کال ١٩٩٤ ڪيڻے بيڪلے ده -

د کال ۱۹۴۷ء نہ تو کال ۱۹۴۷ء پورے افسانے دفن و پھیلنے
سُست بلکہ دشت برابر دے ۔ البتہ د اذائی نہ پس پست و افسانہ
د توجہ مرکز گزید لے دہ او بنہ بنہ افسانہ نگاران او افسانہ نویس
میدان تہ راغلے دی او پہلے صرہ موضوع لے افسانے لیکلے دی ۔ اکر و
افسانہ لیکونکیو پہ افسانہ کینے د ژوند مسئلے بیان کرے دی
خو د روایات و نہ بغیر لے قدم نہ دے ایجنے خو بعضے افسانہ نگاران
د جنس او خیتے مسئلے تہ زیات اہمیت ورکړے دے اوہم د اصغوی
دفن مقصد ہم دے او معیار ہم ۔

پہ پست و کینے چہ کوم افسانہ نگار مختصره افسانہ پہ مختصر ترین
شکل کینے پہ کامیابی سرہ او بیکلہ ۔ ہزار پاشید احمد خان دے
چہ "انگازے" پہ نوم لے خپلہ مجموعہ چاپ کرہ اکر کہ پہ دغہ
افسانو کینے د تحیر احساس (*Suspense*) د یو زیات
دے خو د تحیر د احساس نہ بغیر افسانہ د معیار نہ پاتے
کیر پی ۔ خو د ارباب صاحب تقلید چاہم اونہ کرو ۔ او شاید دغہ
منفرد انداز صرف د ارباب صاحب برخہ او کرحیدہ

بنہ یم یاد شی چہ ما د فروری ۱۹۶۵ء یا اغلباً ۱۹۶۶ء د
زیارت پہ یو مازیگر خپل یو محترم استاد چہ د سکول میڈیما ستر
دو او دوا خواجہ مگری د میلمستیا پہ خاطر خان سرہ روان
کرل ۔ د سکول نہ پہ سویل پہ شنو پتو کینے پیادہ تگ دیوہ
مزه کولہ خو اسمان ستر گے بنے نہ غرو لے ۔ سارہ لحظه پہ لحظه
زیاتیدو او صرکہ چہ مونہ یو شاہ خوب متہ را اور سید و نو د

د دغه افسانچو په ژبه کيڼه چه کوم خوبه هغه افسانه ده (c) Keaton.com - The Digital Library

شي بيانولې ئې نه شي . دکل پانړې افسانچې دايمائيت، علامتي انداز او د پښتني چاپير چل ښکله نمونې دي . دشمير په څو ټکو کيڼه دومره غټ واقعات او پرانستي رازونه بيانول څه اسان کار نه ده . داسې ښکاري چه پښتو افسانه د کمپيوټر په دور کيڼه دور داخلولو دارومېښته کوشش ده او راتلونکي نسلونه به ښاغلي علي خيل درياب د دغه اختراع امام گنډي کوم چه دده حق ده .

د ښاغلي علي خيل درياب افسانچې دننو د افسانې مختصرين شکل ده . دا پيښي يوه نوې لارې ده . روپي که وره ده ، په ټول پوره ده . په دې کيڼه هم هيڅ شک نشته چه دهر نوې کار مرسته هم کيږي او مخالفت هم . خود کار خلق د دې خبرو پروانه کوي هغه د غالب خبره چه علم

نه ستايش کيڼه نه ده نه ملې کي پروا

خوشحال بابا څه د مطلب وينا کړې ده . سه

د جاهل په بحرۍ تش سربنورول دي

آفرين م په خبرو دانشمند کړي

زه د علي خيل درياب دغه نوې اختراع اونوي کوشش ته د قدر په نظر گورم او د ايم يقين ده چه لوستونکي به دغه انداز خوښ کړي په مينه به ئې اولولي او خوندي به ترې واخلي . زه نورو زلمو او پيغلونو ته هم دا بلنه ورکوم چه هغوي

اسمان نہ سپینے پانوں دے زہریوں شروع تھول - مونہ پہ دے
 صورت حال کینے گیر وو چہ کہ پہ شاستنید لے نوہیٹ فائدے
 نہ وہ او پہ ورائدے تگ ہم سکن نہ وو او زما کورتہ لا د
 یو میل نہ قدرے زیاتہ فاصلہ پاتے وہ مونہ چہ خپل
 پخوانی چوک تہ اورسیدو نولاس پینے مو شل شوی وو او د
 ماچس لگو نو ہمت مونہ شو کو لے ۔

مادغہ رہنتو نے واقعے تہ دیوے افسانے شکل ورکرو چہ
 د شپ پینٹہ جملو نہ زیاتہ نہ وہ او عنوان یم ورلہ -
 " دعوت او آفت " کیبنور ۔ دغہ افسانہ بیا د مارچ پہ
 میاشت کینے پہ ورخپانرہ " بانگ حرم " کینے چاپ شوہ ۔ ددغہ
 واقعے پس منظر صرف ماتہ یا زما میلمنو تہ معلوم وو ۔ خدائے
 شتہ چہ ہفہ ورخو کینے زہ پہ دے نہ پوہیدم چہ گنی د
 یوہ مختصر ترینہ افسانہ وہ ۔ نو بنا علی ایوب صابر زما پیرہ
 داگیرنہ او کرہ خو دغہ افسانہ اوس ماتحہ نشتہ ۔

دہنتو افسانے یو انداز نو د ارباب رشید احمد خان دے او
 یو بچی جدا انداز زما د خوندہ او زرہ تہ رانزدے شاگرد
 علی خیل دریاب دے عکہ چہ پہ پنتو کینے دغہ قسم تہ نمونہ
 ددے نہ ورائدے زما د نظر نہ نہ وہ تیرہ شوے ۔ دہنا علی
 علی خیل دریاب د افسانچو موضوعات ہم ہنکلی دی او نوم لے ہم
 جازب توجہ دے ۔ پہ دغہ افسانچو کینے دیوے مکملہ معیاری
 او پہ تول پورہ افسانے تول خصوصیات او لوازمات موجود دی ۔

د غزل زلمے د

افسانے په کها له کښه

د بناغلي علي خيل درياب يو تکړه شاعر، پوهه اديب ،
زلمې پوهان کلک ملگرمې ، ميلمه پال پښتون ، فرمان برداره کشر
خوب زړه انسان او ښه خوش نويس دى .

کله چې مونږ په امان دره کښه ادبي هله خله پيل کړه
نو زما غوښتونکي د بناغلي درياب نامه د يو شاعر په حيث
را اورسيده . هغه وخت دوى لاد سکول طالب علم وو . په
رومبي ملاقات کښه دوى لکه د يو حيا داره زلمي ماته خپل
شعرونه وړاندې نه کړل . او بيا چه خه ورته دوسته
هم د دوى په تحريک مونږ خپل کلي کښه يوه اولسي مشاعره
جوړه کړه . او دوى پکښه خپل کلام وړاندې کړو . نو د دې
دروکي طالب علم په شامته يو تکړه شاعر او پوهه اديب
په نظر راغى .

د بناغلي درياب د پښتو ژبه او ادب سره د بې کچه مينه
په سبب مونږ هم د دوى په خوښه او کوشش هيشه پښتو ادبي
ټولنه

رجسٹرڈ اماندہ جو یہ کہہ او تر دے مقامہ مو را اور سولہ ۔

مونہ دوارہ کہ د پستونخوا ہرے سیمے تہ مشاعرے لہ
تلی یو ۔ نو بناغلی دریاب د خلیق پام خیل غزل ستہ
راگر خو لو کینے خا مخا بریا لے شوے دے ۔ دیر حله نو پہ
روانہ مشاعرہ کینے خلیق د دوی د کلام نمونے ہم غوبنتی
دی ۔

یوہ مشاعرہ کینے چہ د پستو نامتو خیر نکار پرویش شامین
د دریاب خونذور غزل وا وریدو نو اعلان ئے او کړو
"چہ کہ د ازلمے د خلیق غزلو کتاب چھاپ
کول غواری نو نیم خرخ ورسره زک منم"
او بیا پہ دیرہ کړہ مودہ کینے بناغلی دریاب د غزل
داسے کوہلے بحرے او کړے او لاکوی چہ ما ورتہ د پستو
د غزل زلمے او وے ۔

چہ دریاب ئے پہ سنگر د غزل پروت دے
گڈہ خوبہ باندے خبرے ملاکنہ دے

بناغلی دریاب د شروع داسے د شاعرئی سرہ سرہ نثری
اصنافو تہ ہم پاملرنہ کړے دہ ۔ د طاب علمی پہ زمانہ
کینے ئے پہ یوہ درامہ دیو پرو دیوسر صاحب نہ شاباس
ہم اخستی وؤ او هغه بناغلی ترے هغه درامہ ریڈیو پاکستا
پینور مرکز تہ ہم وړی وہ ۔ وے د پستو هغه خبرہ
"چہ دکوم پچی دپلارہ ئے پیسہ نہ وی او دمورے

کاسه نہ دی هغه ځې سبق نه شی

وئیلے .

نن دولس کاله وړاندې چې ملگرې نوشیروان عادل
د ورځپاڼې جهاد پېښور د پښتو برخې نگران وو . نو د یو
زلمو لیکوالو سره څنګ په څنګ بناغلی دریاب هم ویرې
قیمتی ملغلرې پښتو ادب ته بڅښلې دی . او دخپل اصل
نوم سره سره ئې په قلمی نوم هم ویر مضمونونه چاپ
شوی دی .

هم په دې موده کې بناغلی دریاب کافی افسانې او لیکلې
چې څه پکې په ورځپاڼې جهاد پېښور ورځپاڼې وحدت
او اووک درختی هیواد پېښور کې چاپ هم شوي .
د دومره ښه افسانې په لیکلو نه یوازې ما په شا
او تپوؤ . بلکه نورو ملګرو ئې هم ښه ډاډګیرنه اوکره . روسته
ئې د افسانې سره سره ویرې افسانې او لیکلې . چې څه خو
په اخبارونو رسالو کې چاپ شوي او څه لاتر اوسه ناچاپه
پرته دي . ویرو ملګرو صلاح ورکړه چې دا افسانې کتابي
شکل کې چاپ کړه .

او بیا څه موده وړاندې چې د غزل زلمی یوځل بیا د
افسانې په درشل پښه کېښوده . نو افسانې د دوئی هلنده
فکر او ښېرازې ذهن ته تود هرکلی او وې . دا ځل
بناغلی دریاب د افسانې په سرڅڼه کولو ویر کړاؤ اوکړو .

او حان تے د افسانچے پہ کھالہ پہ ہسکہ غری وردنہ
کرو۔

راحتی چہ اوکورو چہ د غزل زلمی دخل فکر و فن ثور
قیمتی مغلرے افسانچے تہ پیرزوکری دی - اود افسانے
پہ کھالہ کینے تے حان لہ کوم مقام پیدا کرے دے۔
د بناغلی افسانچہ نگار مشاہدہ بنہ ژورہ دہ - دوئی
ہم پہ دے معاشرہ کینے سترکے غرولی اوہم دلتہ ژوبند
کوی حکہ خو د ژوند پہ ہر ارج دسا نظر لری - اوہ رنگ
تے پېژنی - ددوئی اکثرے افسانچے ددے معاشرے عام
واقعات دی - چہ دوئی پکینے دخل فن پہ ذریعہ زہرا بنکو
اونوے والے پیدا کرے دے - دوئی دخل چاپیرچل دے
واقعاتو او حادثاتو تہ ہیکلہ ہم پہ جذباتی انداز نہ
دی کتلی - بلکہ دواقعے ، حادثے او کردار بنہ ژورہ جائزہ
تے اخستی دہ - پہ خیلہ جذباتی ، عملی ، اخلاقی او ذہنی
سرمایہ کینے تے بنہ اغنلی دی - او بیا تے ورتہ پہ افسانوی
رنگ کینے درنگ کپری الفاظو جامے وراغوستی دی - حکہ
خو دا افسانچے د مجلس کرمولو سرہ سرہ زہونہ ہم بنہ
کرموی ۔

پہ ہرہ تولنہ کینے داسے واقعات او خبرے وی چہ د
معاشرے غری تے یوبل تہ پہ پس پس کینے واتی - پہ
عام مجلس کینے دھرچا د وراوندے ددغہ واقعاتو ذکر ہرثوک

نہ شی کو لے ۔ نو دینا غلی دریاب بے بالہ فلم ورلہ پہ ڀیر جرات
انداز کینے غورۃ الفاظ او مناسب علامتونه خوبنی کری
دی او پہ ڀیرۃ فنکاری ئے ددغه واقعاتو او حادثاتو نہ
پردے پورته کری دی او نہ یواځے عام لوستونکی ته
ئے پہ ډاڳه کری دی بلکہ پہ سوچ او فکر ئے ہم مجبور و
دوئی کھ پہ معاشره ٿکونہ کوی ۔ دڀنتو توهم پرستی
غندی ۔ ددینا بے ثباتی پہ گوته کوی ۔ دڀنتو درغریبی
یادوی او کھ د موجوده دور د مسلمان بے عملی پہ نخبه
کوی ۔ نو دخل چارپہ چل عکاسی پہ ڀیرۃ بنه طریقہ
کوی ۔ کھ د طنز غشی وروی نو د مزاح خوابۃ ہم خوروی
دخل چارپہ چل ڀیر رشتونی واقعات او حادثات ئے د
افسانچے پہ فن کینے رانگار لی دی او دخل کورکلی اصل کردارونو
له ئے ہم پہ خلو افسانچو کینے ڄاڻے ورکړے دے لکه اخونامرا
شیخ استاذ ، ممتاز ، ټوپک منگ ، عبدولی ، رحمانی گل او داسے نون
بناغلی افسانچہ نگار یو اعلیٰ تعلیمافته زلمے دے ۔ دقای
تاریخ سره سره پہ موجوده نړیوالو حالاتو ہم بنه نظر لری ۔
ځکه نو ئے ځینے نړیوالو واقعاتو ، حادثاتو او قای المیوته د
افسانچو رنگ ورکړے دے کہ "ورخته" او ماده پرستی ئے تاریخی
بنه لری نو "شیلونه" "برل مائسټر" او "ایمل کانسی" ئے
د بین المللی واقعاتو او حادثاتو بنکاره شالید لری ۔ لومہا د
ملکی سیاسی کلتور پہ حواله بنه کوشش دے ۔

کہ د بناغلی علی خیل دریاب د افسانچو پہ فی ارح نظر
 اپوؤ . نو د افسانے دیارہ چہ کوم توکی ضروری پکار وی ہنہ
 دوئی خیلو افسانچو کینے پہ خیل خیل تابین خائے کری دی .
 د اکثر و افسانچو پلاہونہ ئے د حقیقت او جدت د وارو پہ
 کالو پورہ دی . او پہ ځیر اختصار سرہ ئے ټولو عناصرو
 لہ پہ زپک پورے خائے ورکړے دے . کشکش (SWSPENCE)
 او پہ تیرہ تیرہ (CLIMIX) د افسانے روح وی داتوکی
 بناغلی پہ خیلو افسانچو کینے د جو جملو پہ مدد سرہ اصلی
 مقام تہ رسولی دی .

کردار نگاری ہم د افسانے دیارہ لازمی کنہل کیری . د
 افسانچو کردارونہ د خیل چار پیرچل سرہ سم او فطری دی .
 دوئی کلہ کلہ پہ یوہ جملہ کینے د کردار پیشند کلو کوی . او
 د خوبو سرہ سرہ ئے خامئی او کمزورئی ہم پہ کوتہ کوی .
 د کردارونو ژبہ ئے ہم خیلہ دہ اونوم ئے ہم د ہنہ کردار عکاسی
 کوی . خہ کردارونہ خونے اصلی دی او د خیل کلی کو خونہ
 راخستی کردارونہ دی . خکہ خو د پلاپت سرہ منطقی
 ترون لری .

د بناغلی دریاب د افسانچو ژبہ خونہ ہم وہ او سوچ
 ہم . د کردار او ماحول سرہ سم الفاظ ئے راوړی دی . ځیرو
 علاقائی تودو لہ ئے خائے ورکړے دے او ورسره ځیر الفاظ
 ئے داسے ہم لیکلی دی چہ خنکہ ئے عوام والی . ہم ہنہ شائے

یکلی دی . او دغه رنگ ئے یوه جمله کینے ډیر مطلب راغفار
دے کله کله ئے دخیل مقصد څرگندولو دپاره داشاروکنایو
او علامتونو نه کار اخستے دے .

دیو پښتون پوهان وینا ده چه

” افسانه نگار دخیل فن په زور څه خبرے

څرگندوی . او څه لوستونکو ته پرېږدی . ”

بناغلی دریاب تقریباً ټولو افسانچو کینے هم داسے کړی دی .
لوستونکی ته تیاره نورې نه ورکوی بلکه هغه په دغه
واقعاتو دپوهه کیدلو دپاره په سوچ او فکر مجبوروي
او هغه بیا دخیل ذهن او فکر مطابق دغه قیصه وړاندے
بیای . او د هغه په حقله خپله رائے قائموي . د ځینو
افسانچو مقصد ته درسیدو دپاره خو ډیر سوچ پکار دے
محترم همیش خلیل هم د بناغلی دریاب په دې کتاب په
ځانگړي ډول یکل کړی دی او دخیل علم و فن په ذریعے
د دے افسانچو هیره بڼه تصویر کښی کړے ده . ولے بیا هم
دیوے نیمے افسانچے مقصد ته نه رسید لے .

د افسانے دپوهانو په خیال د افسانے دپاره لنډوالے
ضروری دے . ولے خاص حد ئے مقررول بکران دی . ځکه
چه که بے مطلبه جمله او خبرے د افسانچے په اوبو بار
جوړېږي . نو تاثیر وحدت ته هم زیان رسوي . په
لنډوالی کینے خو د بناغلی دریاب افسانچے خپل مثال په خپله

دی . د شمیر پہ ٹو جملو کینے ۛے دیر خہ بیان کری دی .
یعنے دا افسانچے پہ معنوی لحاظ د جامعیت بنکی شاہکارونہ
دی . ہم دغہ وجہ دہ چہ دے افسانچو کینے تاثیر وحدت
قائم ساتلے شوے دے .

بناغلی افسانچہ نگار خیلو دے افسانچولہ داسے سرخطو
خوبن کری دی چہ دمکزی خیال پہ پورہ توگہ عکاسی
کوی - اکثر سرخطونہ ۛے قیصے تہ خلا بجنبی اولوستونکی
نظر حان تہ داکابی او ذهن ۛے قبلوی -

د دے افسانچو آغاز زہڑا رابنکونکے دے او پہ دیرہ
اسانہ لوستونکے حان سرہ روانوی او ہم دغہ رنگ ۛے
د افسانچے انجام دے - چہ مقصد ۛے اکثر پہ یوہ جملہ
کینے رائغار لے دے - منظر نگاری ہم د دے افسانچو خاصہ
دہ - کلہ کلہ خو پہ یوہ جملہ کینی پورہ پورہ منظر
بیانوی او کامیابہ منظر کشی کوی -

د دے افسانچو کینے چہ بناغلی دریاب کوم انداز خیل
کرے دے دا د دوی حان کرے اسلوب دے - دوی دھیچا
نہ متاثر نہ بنکاری - پکاردی چہ نور زلمی پیغلے دا انداز
خیل کری .

د دے افسانچو کینی بناغلی افسانہ نگار د پبتنو د کلی کوخو
واقعات حادثات ، توصفات رسمونہ رواجونہ ، دودونہ او
قدرونہ پہ اصلی شکل کینے ورائد ہے کری دی . او پہ دیر

جُرأت سرے د پبنتی معاشرے کماشی اکروڑی او بدی
ہم پہ کوتہ کری دی .

"دا افسانچے د پبنتی کلنور او فونکلوری عناصرو

بشپہ نندارتونو نہ دی."

د افسانے د انواعو پہ حقلہ چہ پوهانو ثومرہ
قسمونہ بیان کری دی ہغہ تقریباً قول پہ دے افسانچو
کپے پہ نظر راجی . کہ کرداری افسانچے لری . نو واقعاتی
او ماحولی افسانچولہ ئے ہم حائے ورکرمے دے کہ دے کتاب
کپے علامتی افسانچے شتہ . نو پہ نفسیاتی کشالو یکل
افسانچے ئے ہم شاملے کری دی . د اکتاب تاریخی افسانچے
ہم پہ خپلہ لمن کپے لری .

د افسانے یو خارجی پوهان هاتھرون وائی .

"افسانہ نگار د افسانے پہ ذریعہ دخپلو

لوستونکو پہ ذهن کپے یو اثر پرینودل غواری."

زما پہ خیال بناغلے دریاب دیو کامیابہ افسانہ نگار
پہ حیث دغه اثر نہ یواھے دخپلو لوستونکو ذهنونو
تہ رسوی بلکه پہ سوچ او فکر ئے ہم مجبوروی .

زلمی دریاب د پبنتو افسانے پہ کھالہ کپے نوی او
پاخه بنیادونه کپنودل . خدا ئے دی او کری . نور پستانه
زلمی پیغلے پہ دغه بنیادونو بشکلی او سورہ مانری

او پښتو افسانہ د عصری غوښتنو سره سمه مخ په وړاندے
بوځی .

بناغله دریاب که د غزل زلمی دے نو د افسانے په
کھاله کښه د چرکې دېرے غاړه سره دے .
خدا ئے د ددوئی په ذهن او فکر نوره رنگینی خوره
کړی او په قلم د ئے برکت شی .

میاں فضل الرحمان شاہد

صدر

هميشه پښتو ادبي ټولنہ رجسټر

امان دره ملاکنډ ایجنسی

دنیا لیونئی

د احساس برتری بنکار دالیونئی دنیا دؤک مئین
چرتہ یو حائے کیدو ته پریندی . حُکله نو
بنه به داوی چه مونږ دیو بل نه داسه ورک
شو چه د دنیا مو په لهتون لهتون په بله
واوړی . بیا به کله خیروی مونږ
سره یو حائے کین و

عمرونه او شو چه جاتان
کلپانږی ته داسه ویلی
وو . مغوی هم هغه شان
دیو بل نه ورک دی
ولے دنیا هم
هغسے لیونئی

خاورے

خانگے یا خانگے داسپرے ولے

وہے . سرپیہ ! داتہ گورے نہ

چہ خاورے نوری .

افو ! پریندہ چہ

نوری کنہ - زمونہ پیہ

کالہ کینے بے د

خاورونہ

خہ

دی.

جرم

ہفتہ دن دیر بے تولہ خبلی دو
دسترگو نہ تے اورونہ وریدل . دغصیو
شین تندر وو ، کورتہ پہ رانشوتو
تے دیو نو تے جرم زلز لے راواستہ
لُبنی کہ تے د بنحوالی د قیدہ
خلاصہ کرہ خو خان تے د
پنیمائی پہ زندان
کینے ہول عمری بندی
کرو .

دگوٲ ميڙنے

زمانيا ڀيرا سادو بنجھو وھ . چھ ڪلھ به ورتو ھو سخته
راڀينيدو نو چھو به ٿي ڪري ”چھ دگوٲ ميڙنيه رارسيندو“
اگرچھ ما به اڪثر منع ڪولھ . ولے دادھو عادي ڪريڏي
وو . فويو وري چھو به ڪهڙي ڪينے پئي
فوتڪول اوپي دتاؤ له وڃي پھ مورڪو
داوپيدل . نونيام چھو ڪري چھ ”دگوٲ
ميڙنيه رارسيندو“ - اوپھ دمي ڪينے دبرڪي
دگوٲ نه يولوئي منبرڪ پھ ڪهڙي
ڪينے راڪيل شو - نيانه م اووے
چھ دگوٲ ميڙنيه را اورسيد
ھو ماتھ غصھ غصھ
ڪتل او ما پھ ڪهڙي
ڪينے پھ ختي
دگوٲ
ميڙني
تھ .

مات منگے

لونگ - کشمالہ پہ خار کینے اختی وہ - چرکے رے راوہنکلہ

ورروان شو اورو غوندے رے اوویل - یرک

کہہ نن ہم کشمالے زما دیاریدلو خواہشاتود

قتلورہ ہتھ اوکرہ نو قصہ رے تماموم۔

..... اوخو چہ ہغہ کشمالے تہ

رسیدو نو دسیند پہ غارہ ہغہ نہ

وہ خو دہغے مات منگے پہ دات

حالت کینے پروت دو ، کہ

چہ دکشمالے دینتوپہ

سندرو کینے دونگ

پہ نس پرستی

پورے پہ

بق بق

خاندی.

پردی ستر کے

آخر داستا خلی له راتله خنکله ، خُکله چه ماخوستا
د مینجه په خاطر دو ینے ټولے رشتے قربان کړے
او تودے چه دیلار د مالہ یم هم لاس اووینخل
خو نه پوهیږم چه پردی ستر مے د
اولید مے نوخنکله د په دوغ زړه

اوو مے چه

پښه په تلو راتلو زیاتېږي
مونږ کله مې راځه چه زړه د صبر شینه

زما پھ زمرہ باند بلبلا را اوویدے

یوہ پنچہ شپہ کالہ وراںدے چہ زہ لاپہ لونڈو دوم - او تہ بنہ
ٹوانہ ، نرمہ ، گرمہ ، بنائستہ او بنکالے وے . ہر کلہ چہ
بہ زما سرہ پد کتہ کینے یوٹائے شوے او ما بہ خان
تہ راجوختہ کرے . نو بہر کہ بہ واوڑے وریڈے
ولے تابہ پہ لب ساعت کینے زما خور خور زہ
را قول کرے . او د اللہ ہو پہ خون لب
بہ دپہ قلارہ قلارہ د خوب تہ کورونہ
را کرل . خون چہ زہ ستانہ دیر لے
پہ مزدوری پسے را ورک شوے ایم
ستانہ بغیر پہ سوری سوری
خادر کینے دڈمی او بنڈ شہ
دہ او شرق باران دے . خہ کہ ہم اوس
تہ ہغہ بنکلا ، بنائست ، گرموالے
او نرموالے نہ لے ، خوبیا
ہم زما زمرہ بہستے زما
پہ زہ باندے بلبلا
را اوویدے

مادہ پرستی

دایوہ داسے بے سترگو بلا دہ چہ کوئے واز
کری . نوبیا ددنیا ہرہ دشتہ اوخپلوی پہ
یوہ قپہ کوی . اوہم داوجہ وہ چہ د
ہمایون مادہ پرستی چہ کامران
رااونیولو نو سترکے ئے ورلہ پیہ
تودو سیخانو پند مے کرے . تراوہ
نیمبوان ئے پکنے پخوہ کرل
اوبیا ئے پہ حجاز کینے
داجل فرشتوتہ د
لاس پنبو نہ
اوترلو

نازولے جذبے

چرتہ چہ دخواہش سر لے جذبے دتیکاؤنوبہ
غیرہ بیا موی - نوہلتہ بیا دینے دپیٹلو
جذبوا حساس پہ زہرو کینے لامیل
شی اوکھ داسے نہ وے نو
سنبل بہ ہیٹکلہ ہم زما
نازولے جذبے داسے
پہ بے دردی
نہ قتلوے

یقین

برین دی دچا - ؟ برین رم دتور سپی - برین دی

دچا - ؟ برین رم دزور هندو - برین دی

چا-! برین رم دتورے گتے هلته اینگر اکا -

مالی ماما دموؤ - او دلته سپن داماته

لکھا وو - هن برین ددمونو پشے دے

زہ نو پرے واکترانو دماله خلاص کرم

- بنه یم خو چه لب زور او کرم

نو بیارم دیو خدایه وی - ماد

سپن دا خبره ذرہ تہ و اچولہ

خوسکر رم مالی ماما

اولید چه پہ دؤ لاسی

پہ جنگلی کپے

تبر

دھی

نورے

شرق باران دے - دما زیگر مونخونہ شوی دی - کبل کا
پہ پندو سترگو پنپے ابلہ راروان دے - اوچہ زما پہ
بنکالو پوہ شو - نوپہ زورہ ئے اوویئل ،
تہ گورہ ! ظالمان دخدا ئے دکورہ ہم غلا
کوی - " ما ورتہ ہیٹج ہم اونہ وئیئل
حکے چہ لبرہ شیبہ ورا ندے رم د
دکبل کا کا زو ئے نورے اولید
چہ د چھتری او خیلوسرہ
د پودرو پہ تکل
بازار تہ پہ
کرہ

مٲیزہ

کہ یو پلہ پہ ہغو دوارو خویندو دبنکلاکانو سپرلی
دیرہ وو ۔ نو بل پلہ دحیا او درنو غویونو پہ
کالو ہم بنائستہ وے ۔ ولے پہ ٲول کلی کینے
ورته ہیچا ہم تن نہ ایسبودو ۔ حکہ چہ
مورے پہ پلار پے مٲیزہ راغلی
وہ ۔ تراوسہ بی نکاح وہ اوداشاق دپلار او مور
دخطا پہ جہنم کینے دوی
پہ عذابیدے ، ولے
بیگاہ چہ شومہ دم شوہ
نو ہغوئی ددغے جہنم
نہ دخلاصی لاس
اوموندہ اودیو
تا کلی منزل پہ
نور دکوہ
اوتے ۔

زهر ژنه پونه

په تکه توره تياره کښه چه عکره د شوتلو پنډ په شاکورته
 رانوتو نو شمکي ورته سپکه پاسيده . پنډه ديزه
 مخه ته او غورخو . او خپله په کټ کښه بوږه بوږه
 پريوت . شمکي ته هم تر څنکه پريوته . لږ ساعت
 پس راپاسيد . يو څو قدمه لاړ . او بيا کينناست
 يولاس ته دهغه په سپين مهين وجود په قلاړه
 قلاړه گرځولو او بل لاس کښه ته دهغه تي
 را او نيول . کله به ټي ورله په يو
 "تي" زور کړل او کله به ته په بل
 دغه رنگ کله به ته دهغه په
 نرۍ او پسته خپته لاس او وهل او کله به ته خپله سينه ته
 راجوخه کړه . آخر شومه دم شوه . او عکره هم اوډه شو
 خوشې چه هغه دخپله بيزه نه د پيو اختوپه غرض وران
 نونه خو په هغه وجود کښه سا و . او نه په
 هغه "تيو" کښه پيو وو په کومو چه هغه
 بيگا لاسونه وهل . بلکه د غلايه
 زهر ژند او پونه شوو شوتلو
 هغه د عکره نه مروړه
 کړه و .

پښتانه

د بیوتی پالرنه چه راغبرگیدلونو لاره کښه
هریفک جام شو - دے کښه یو سپن ډیرے. چوکی
په لاس زمونږ موهر پله راغلو، ویل ئے.
"خان! بی بی ته. چوکے واخله کنه - مارم
کورودانے ته اوکتل چه ویښته ئے زما د
ویښتوننه هم وارۍ وو - هغه مکئ
شوه - ماهیڅ اونۍ ویل - البته
سپن ډیری په تلوتلو کښه
او ویل - یره هغه پښتانه
خاورو او خوارۍ چه
ویل به ئے. د
ښکې په نائی
خه؛

برند کا خاموشی

سر! زکھم دے دیپارتمنت ریکولرستونٹ
یم - زما اکیڈمک ریکارڈ ستاسو دورانہ دے دے۔
یونیورسٹی ریکارڈ ہولہر نہ علاوہ زکھم گولڈ میڈلسٹ
ہم یم - ولے دخیل ایڈیل استاد برندہ
خاموشی ماتہ لکھ دغنی پھ خیر پھ
سلوٹبو گویا شوہ - چہ ہغہ پھ
مات زپہ دیو خاص سیاسی اثر لاند
دیو تھرڈ دیوٹرن ارور اوباسی
اوہم دغہ ارور زمانہ زما
دحق سرہ سرہ زما
دسر سیورٹہم
اوترورلو۔

لیبرل مائند

آزاد خیال - روشن خیال - لیبرل مائند
جواد خان د انگلشی پروفیسر چہ پہ ورہ رادنہ شو
نوخیل نابالغہ زوئے اولور ئے لغر سوغر
پہ قابل اعتراض حالت کنبے اولیدل - د
پنبولاندے زمکہ ئے اوتبتیدہ - لغ کوئے
تہ لارہ - اوکلاشنکوف پہ لاس
را اووت - پہ خائے ددے چہ د
خپلے آزاد خیالی قتل ئے کرے
وے - پہ چت ولا پک
دش انتینا ئے پہ دزو
سؤل سؤل
کرہ

بنا پیری

بیگاہ چہ لس بجے کورتہ را اور سیدم ، نو
بنجے راتہ دا احمد دین د مرگ روح پیچونکے خبر
واورو - یرہ ! غریب دا خلونبت کالہ
دیو ڈور نفسیاتی کشمکش پہ کوئی کئے تیر
کرل - چرتہ فالی ورتہ ویلی وو۔ چہ
چہ پہ تابہ بنا پیری مٹینہ ی۔ حکہ
نو دادہ مکہ کوا - اوہم دا وجہ
وہ چہ دخلو خیلوانو او
یارانو دوستانو دیابیا وینا
باوجود ہفہ دادہ تہ
غارہ کینبہوہ - مٹین
مرشو - نو بنا پیری
پر مٹینہ نہ
شوہ۔

نزوبہ توملہ

خہ کھ ہم جان ورپے پہ تلو راتلو چیلٹی

اوشلوے ، خو " دنیا " دسخرکورتہ وچ

توت خوہ لے وو . اودا حکہ چہ

دجان ژوند بخنبونکے توملہ

دھغہ بے سرہ خوانٹی

نزوبہ کرے

لوتہا

ماچہ م پیر تہ داوداسہ، دیارہ لوتہا سہ
کپہ - نوراتہ تے افرمائیئل چہ زما لوتہا پیہ
خلوت خانہ کنبے دہ - ہغہ راوہہ - ماچہ ترے
دخلوت خانے دلوتے راز اوپوبستلو - نو
وے فرمائیئل : دریاب خانہ دھرے
لوتے نہ خوشوک ستر نہ ماتوی کنہ۔
ما م دیپر د حکم تعمیل اوکرو ولے
فکریورم چہ زعمونہ د ملک دھرے
سیاسی پارٹی مثال خود خا
خرخودنکے رنہئی دچہ
دھر لوتے نہ دخیل
خان اوکالہ
ستر
ماتوی۔

جاءے

ڈٹ دواڈہ قائل نہ یم کھک چہ د انسانی ذات تکمیل
دواڈہ نہ بغیر ہم کیڈگشی - عمران بہ اکثر د مہیا
ولے پروں رم پہ سرہ غرمہ کینے لغرسو غراویدو
چہ کوریلہ پہ منہوا وو - دوستہ خبرشوم
چہ د ترکانہی کرہ پہ بدنیتی اوختے
وو - اودھغہ زامنو ترے جاءے
اوبنکے وے - ماغوبونہ سیرہ
کرہ - اویقین تہم پرپوتہ
چہ پہ رشتیا شیکے
دسرو دیارہ او
سری دینگو
دیارہ جاءے
دی

زریانرہ

زریانرہ او ملال کہ پہ یو بل ورک یونی
وو خو پہ زر ذری شال کنبے د ذبے شری
پیوند چرتہ خاییدو او ہم دا وجہ وہ
چہ ملال کہ د زریانرہ نہ شو، خو
دھغے د وادکا نہ شو شیے ورنہ
تے د زریانرہ د غوبستوسالو
تہ هغه خہ ورتکوهل
چہ د گناہ زهر تے هم
لرل او دشواب
خوشبو کھانے
هم۔

بدل

خانيه زڪ ستا دنا جوړه پلار خد متونه نه شم کو ۛ. توڅو
چه هغه په دغه کور کښې وى . نو مامه وينه -
او - دا زما آخري فيصله ده . ماسختن شوخو
دخاني په مزغو کښې د ښځې د ۛ رتېلى جواب
غوښتنې جوړ کړې وو . اوس تيارکۍ
شوې وه . پلار ئې په شاد سيند
غارې ته يوړو . خو چه سيند ته
ئې غورځوو . نو پلار ورته
اوو ۛ ! پځيه ما ددغه بزگر
نه سيند ته او غورځوه .
ځکه چه مارم د پلار نه
د نیکه بدل هم
دغسې اخځي
وؤ

کانرپی

کلی کینے کٹ بہ دچا خیل پتے وو اوکنہ ، خوگنی
بہ ئے د عظیم گل کانرپی تہ رانوستل، او
ہم دلتہ بہ ئے کانرپی کول ، ولے د
حیرانتیا خبرہ خو دا وہ ، چہ کلہ
بہ پور تیار شو . نو د کلی
یو کس بہ ور تہ ہم نہ
دائر دے کیدو . بلکه دا
بہ عظیم گل بہ یوازے
خان خیل پور
گنہلو

پے علی

امون ناصر خان رائے بن مازیگر اووے . ماسٹر صاحب - بیگاہ
خود ویر نہ فریم . ماوے ! اخونہ خنکہ ؟ ویلے زمکہ
تانبے وک، نمرینزور و . ویشید لے او بہ رائے و او ملک
دخرونہ دک وو - ماپوس اوکرو چہ نور خولانور
دی ولے دادومرہ خرہ خہ کوی ؟ جواب رائے
چہ دا بے عملہ ملایا دی - اوکھ یقین د نہ راجی
نو د خان خواتہ دا اولہ خرد غون نہ
راکابہ پچلہ بہ پومہ شے ماسم هغے اوکل
او چہ خنکہ رم خرد غون نہ راکابو
نو مولانا صاحب چغے کرے پریدہ
- پریدہ - ظالمہ مرد کرم
- ماچہ ستر کے او غرو لے
نونیہ شہ و -
زمالاس وو - او
مولانا صاحب
غون وو - توبہ رم او ویستہ چہ زما
خلوینتو لانو استاد او بے عملہ .

دولتی اور جنازہ

داخل چہ منیر درے میاشتی پس ہم کور تہ رانغے۔ نو
چنار اکا پسے خیلہ بنار تہ لارو ۔ ولے مازیگر د
ہم پہ یوہ چاودنہ کنے پہ حق اورسید ۔ او
سحرچہ منیر دکامیا بے ہم چاودنہ نہ
پس دک جیبونہ دکلی پہ کندو
راورید ، نو دہم پہ چاودنہ
کنے ئے دیلار دمرینے خبر
ہم واورید ۔ ہفہ خو بہ
پہ دغہ پیسو خیلہ
دولتی راوری ۔ ولے
دیلار جنازہ
ئے اوویستہ۔

حرْمونے

دالسمہ رشتہ وہ چہ د "پری" دیارہ راغلی وہ،
خو پتہ نشتبہ چہ جمال اکا ولے غاڑنہ ایبنودہ
پہ صر طور بیا یو وخت داسے ہم راغلو
چہ پہ "پری" پیے درشتو راتللو
تمبے پورے شوے، او نن دسحر
دمونج نہ پس جمال اکا ہغہ
ماشوم کورتہ ننہ ویستو
کوم چہ لبرہ شیبہ
ورانہ ہم ددے
کورہ "پری"
ویستلے

گرنگ گل

سنگین دیو شتمند پلار نیاز بین زوئے اوبانو
دیوے بے وسہ مور غریبہ لور وہ - خہ کہ
ہم دبانو دارزوکانو مرکز سنگین وو - ولے
ہغہ دخیلے ترلے دیارہ دتاترے دیو
داسے گرنگ گل وو - چہ ہغے ورتہ
دحسرت دتاترین نہ کتلے شوہ
خو خیلوئے نہ شو - او
عن چہ دغہ گل وختونو
دخیل روایتی جبر
ترخہ پہ یو
بل اور بل
کینے
او تو بلو

پرتوغابن

زکا چہ پہ پاک وربکارا شوم نو هغه دکور مخے تہ پہ
درہ ناستہ وہ - چہ زکا تے اولیدم نو پرتوغابن تے پہ لاس
کینے اونیوؤ - مسکئی مسکئی کیدہ او پہ پرتوغابن تے لاس
پقول - زکا ورو ورو ورنزدے کیدم هغے کلہ ماتہ
اوکلہ پرتوغابن تہ کتل - عن چہ زکا
ور اورسیدم او هغے زما لاس تش اولیدل
نو کر کمر تے گذار کرہ - وے حہ!
نہ کوم درلہ پرتوغابن، او پہ
ژہ ژہ کور تہ ننوتہ - وے
زما احساس پینے تے شلے
کرے پہ دے چہ

ۛ

منم اختر دے خو غربت م قتلوی بچیہ!!
تالہ پہ خہ باند بنگری پہ خہ نکریزے راوڑم

پیسے

شمشیر لالہ

چہ دستور فقیر پہ زیارت دُعا او کرے
او راوتلو - نو خوا کبے ولاہ یو ماشوم
ورتہ اووے .

کالا پہ بابا پیسے کین دہ کنہ -
شمشیر لالہ یو سوہ اسویلے
اوکرو او ماشوم تہ تے اووے
ٹارشم ، زکا خو
خپلہ دبابا نہ
پیسے غوارم نو
خہ پرے
کین دم

اعتماد

ہٹی ۔۔۔۔ ہٹی ۔۔۔۔ زما کور ودا نے پد
ما پیرا میئنہ وہ ۔ اوہنے چرتہ زغیل
شول چہ زکا د دھنے پہ امانت کینے
ذرا برابر خیانت اوکرم ۔ ولے زما
دخواست نوکارو چہ دھنے داعتماد
نازولے گوئہ شوکے پوکے
کرہ ۔ نوہنے خوٹان
مرکرو ۔ ولے زکا
تے داسے پرینوم
چہ نہ مرم
اونہ
رغیبم۔

خرگند لیونے

خرگند لیونے نہ دو - خو چہ زلمے زوئے ئے د شلمے پیری
یارا نے دمھو خوراک کرو - او دھغه د سیند وچولو
ھرہ هغه شنہ ے شوہ - نو سودائی شو - پورہ
یو کال پس چہ سیند د ضروری مرمت د پارہ
وچ کرے شو - او یو سہری خرگند
تہ غو او کرو چہ راشہ کہ مہیان
نیسے - نو هغه بہ تشولا کیبمودہ
او تر لرے لرے پورے وچ شوی
سیند تہ او کتل - مادا سے محسو
کرہ چہ دھغه ژر غوئے سترکے
پکینے هغه ورکے سترکے
گوری - کوئے چہ
بے سترگو یارا نے
بہ اعتبار کینے
پنا کرے
وئے.

مٹھائی غوز

دکلی سادہ جینکٹی دخیلے دروغڑے مینے پہ نومہ کتے
گیروں - ہغوشی د وختی خوند اختلو پہ غرض دوکہ
کول - ادبیا ورتہ دُخان نہ مٹھائی غوز جوہول - د
اعظم خان دگس لاس کارو - حکہ چہ یو
کہ دھغہ غوب غری بنسہ و - نو
بل پیسہ ہم ورٹخہ و - ولے
پروین پہ ہغہ جینکو کینے نہ
و - کلہ چہ ہم اعظم خان
ورٹہ دُخان نہ مٹھائی غوز
جوہ کپو - نوہغے ورہ
درسواہی یو دا سے
دروند کانہ راواچو
چہ ہغہ پے مینچ
دو
کپو

نوکری

د صوبیدار کا سہرا سم نوی رابدل شوی واکي هم بيک
اولوستلو - اورتہ ئے اووے - کالا - مبارک شہ، کہ
تہ منبتہ دکری وی نورائے ئے کرہ چہ حم۔
صوبیدار کا دکھوئے دکوکری دے آر در تہ یوسوہ
اسوہیے اوکرو - اووے ویل -

”توانہ زمون بہ مک کینے دہریوتے

طبقة دیارہ د نوکری مثال د

نشان حیدر دے چہ پہ ژوند ئے چاتہ

نہ ورکوؤ - دے کینے یوسوہ

دبہر نہ راغے اووے ویل

صوبیدار صیب لاس

بہ اوچت کرو چہ

خدائے ستاسو

بچے او بجنسی۔

باور

دباور پہ مزغو د وی . سی . آر فلمونو دومره ناوړه
اغیزه کړی وه چه هغه ته خان فلمی دنیا یو
ستر هیرو بنکاریدو . اوهم داوجه وه چه هر ورځ
به ئه کلالتی ته د تختو پیل پیل لے وو . ولے نن چه
هغه د سکول نه راتله نو ده ورته په یو ویر
بنکی فلمی انداز کینے دخپلے ناقراره مینے
اظهار اذکړو . هغه دپوره خاموشی نه
پس اووئیل : ” باوره باورم نشی
اوبیا ئه دپل لاند غرمیدونکو
چپوته اوکتل ولے د
هغه باور هله اوشو
چه هغه دیونو ئه
فلمی هیرو
پشان
خان دغه چپوته اوسپارو اوخا زه ئه هم صحتی نه
شو

غانڀڪي

ورڻوڪو لے بادشاهی وی - ثابتہ غرمہ بہ مِ ہم
دلته ددے اڊیرے پہ لارہ غانڀڪي نینولے
او مازیگر چه به پہ لوبو بنه سترے .
شوم نو غانڀڪي به مِ پرینوے
ولے مودے اوشو مے ، چه
هم پہ دے لارہ یوے
غانڀڪي زڪ راینولے
ئیم . پہ ژوند
مِ لوبے کوی
هو پرید دی مِ
نه .

تَلَه

بابو صيب - - . يه بابو صيب حان او تلي کنه - خو زما په انکار
چه هغه په ژړا شو ، نو ما تر مے ټپوس او کړو چه ولے ژړه؟
ويںل مے داد مے ټک ما بنام شو او يو کس هم حان او نه تللو
زه چه داسے تش تور کيږدئ ته لار شم نو بيا زمانه
زيات زما واره وروڼه ژاري - زه بے کچه خفه
شوم او حان تللو په غرض چه څنگه تله ته
وراو ختم نو خوا کيږه ولاړ يو فقير گویا
شو - حانونه په دے تله مے تلي
بلکه د عمل په تله حان او تلي
ما فقير ته او کتل بيا م ژړغونے
ما شوم ته او بيا په باغ ناران
کيږه هغه بے شمير جوړو ته
په يوبل اچولي
لا سونه
گر خيدل.

انڊيوال

تجیر که ډیر غوښتل چه هغه د د جمعے سره مونځ اوکړی.
ولے خلقونه غوښتل چه تجیر د دهغوئ سره په یو
صف کښه اودریښی . اوهم ددے ناروا سلوک احسا^س
به هغه اکثر جومات ته دراتلونہ ژغورلو
نن د اختر په مانځه کښه م اولیدو چه د
ټولو خلقو نه شاته زمونږ د کلی مشهور
هیچرا "نیکي" سره اودریدلو خو چه هغه
ورته هم صف پرېښود، نو د جومات په
درومبی صف کښه ولاړ ملک صیب
ته ئے بد بد اوکتل
او رااووت ، ویلے شی
چه د تجیر مور هم
ددغه ملک صیب

انډيوال

دُزِیَہ دُنیَا

کچکول خیل تھول عمر پہ پیری مریدی کہنے تیر کرو۔ ولے
دبجو پہ تربیت کے خے خاص پاملرنہ اونہ کڑہ۔ پروں
کے دوہ زامن پہ غلا کہنے نیولے شوے وو۔ بیکاکہ چہ
مونہ ماسخوت تیر دتانی ہے نہ واپس شو۔ نو ما
ورنہ اووے "چہ ما سرہ نہ پاتے کیوے۔ او
خانچائے۔ نو او درین چہ خہ دنیا خودرتہ راہم۔
پیر تیارہ دہ؟ ہفہ ویل پرین دوہ۔ زہ
دُزِیَہ پہ دنیا حُم اورخت شو
سحر سباؤن راعلہ۔ ویل کے
کچکول بیک نالی کہنے راہریوے
دے۔ بنہ کے چورلہ
مانہ دہ۔ اوہستال
کہنے دے۔ ماوے، بنہ کچکول خوے۔ چہ
زہ دُزِیَہ پہ دنیا حُم.....

وروری خوری

دسحر بانگونو ته څه وخت لاپاتې وو. زه د لاملو په غرض
چاپ ته روان وم. خو د تیارمې له کبله هغوی ته زه
نه بنکاریدم. شیرو عبدل ته اووې، هډکه ستا
واړه خودپلار کړه لار دی نو دا بیا ولې چاپ ته
روان شې. پرین ده زوره وړه! د یارې د کوره
راغلم. استغفر الله او هغه ته چه تا خور
وئیلې ده. نوڅه او شو. وروری خوری
به کوو خو حساب کتاب به ئې ترمنځه
وی. عبدل دا اووئیل او

په چاپ
ورننوتو.

تپوس

مہانپے چہ نن جمیل صیب تہ د سپرغے د غابنوں وراختلو
زیرے واؤرو ، نو ورتہ ئے اووئیل چہ دے لہ د
دردونو دواقی ہم پکار دہ - مغہ اول بپرسر
او اوہد حجامت تہ اوکتل . بیائے یہ
خپل تش جیب نظر واچوؤ . او دیو
سوہ اسویلی نہ پس ئے اووئیل
" سپرغہ چہ غابنوںہ
را او باسی نو مانہ ہم
تپوس کوی
اوکنہ؟

دزپه غوښه

هغه هم وختونه دو چر زما غيږ ته به راغلي - مابه د دني
ملانه دواړه لاسونه تاو کړل - په گيڼ گيڼ کوکي به
م ځخله کيښوده اوت به په سترگو سترگو کيښه
مسکي شوه زه په تامين وم - بچي مښه
په دمه چه زما دزپه غوښه وه - ولې
نن چه په تا د خواني سپرلي خواره
شوه - نوته په بل مينه شوه
زما په مخ د دبدنامي نوکاري
راکابل - زه د پريښوم
او د بل سره لار
منم ! چه مينه
کنا نه ده
خو خپل سپيڅلي
اقدار چقول
هم ثواب
نه
ده.

بکرو باباجی

ماچہ سکینہ ترور پہ سرہ غرمہ پہ پردی کلی کینے اولیدہ - نو
پنبتہ رم ترے اوکڑہ چہ ترور خیر خودے کنہ ؟ -
وئیلے خیر چرتہ دے دغہ ایکی یو لے رم دواو
هغه ئے هم دتورو تمبو شاتہ کرو . دے
بکرو باباجی لہ راغلم چہ خہ تعویذ
رالہ اوکری - دیر میر نے دے -
سم تک پرق وی - سبا تہ بہ
رم زوئے راخلاص وی . زکا
حیران شوم - ولے زیآ حیران
پہ دے شوم چہ هم
پہ دغہ وخت بکرو باباجی
پو یسیو پہ هتکرو
کینے بندیوان راروان کرمے

حرام

داریو پاکستان دے اوقاسو خبرونه اوری۔ تن پہ اسلام آباد
 کینے یو پخوانے وزیر دیرو رشوتونو اوکپشن پہ کیسونو
 کینے گرفتار کرے شو۔ ویلے شی چہ ددکا اسونو تہ
 بہ دمنرو اوشهدو مرے، کچ، بادام اوسوچہ
 شودہ ورکولے شو۔ ددے خبر
 پہ اوریو ملنگ مستری دودھی نہ پاسید
 — اولگیا شو، تہ گورہ پہ مونہ
 گزگز خاورہ پرستہ دکا۔ مونہ خود
 لرے خورو۔ او دودھی اسونہ
 د داخوری۔ نوگورے چہ
 دودھی بہ پخیلہ خہ خوری؟
 نعمت دیاری مار ملنگ مستری دلاسه اونیو۔
 دودھی تہ تے کینو۔ او ورستہ تے او وے۔
 استاد کہ مغویٰ هر خہ خوری نو حرام خوری
 مونہ کہ لرے خورو او کہ کولے۔ نو شکرے
 حلال خودی کنہ۔ ملنگ مستری
 توبہ او ویستہ او بیا پہ کاسہ
 کینے دلری سرہ پہ
 پرزولو شو۔

گناہ

داخود لوئے خبنتن خوبہ وە . سلمی
کہ دیر غوبتل چہ دھغے غیبرہ د پہ نارینہ
اولاد چکہ شی . خو دھغے دھر تدبیر
پنبے بہ د تقدیر پہ توره غو حیدے .
او عن چہ سلمی ئے د بنتون
پہ زنجیر او ترلہ - خو
نن هغے هم داسے گناہ لہ
غارہ ورکرہ چہ د
هغے نہ پس د
تو بے تمبے
پورے
وے

۶

زمانشی یاد چه هغه گنی زما د حجرے نه بل پله تله دے. سر
 ددے چه ما پرے دغصے تندرونه ورولی دی. دهلیم
 دے. رتله یم دے او عن چه شرله یم هم دے. خو
 هغه خاطر نه دے دروند کره. بلکه دیو
 چمتو څوکیدار په حیث ے دژبی او بند او بند
 شپه زما دپاره روښ کره دی. زه ے
 دژوند تر آخره ورځ پوره خپل مالک
 گنله یم. او زما په زړه ے دخپله
 فرض شناسی، خودداری او وفاداری
 ژور ځایونه پرېښی دی.
 ولے دافسوس خبره خوداده
 چه ما دخپل مالک درپېښه
 دے. خپل فرض یم لا
 تراوسه نه دی پېژندلی، د خودداری په گردنه
 یم ککر، د وفاداری بوشنگ نه لرم او ترننه یم
 دخپل مالک دپاره یوه شپه هم نه ده
 روڼه کره. نو اوس تاسو
 اوداشی چه زه ښه یم
 که زما خبرو؟

رورید لے بیاستہ

کوهیان ویستل کہ د سنگری کار کسب وو نو کوهیان
دکول هم دهغه نفسانی مجبوری وه اودا سے به دیر
کم کورونه وو . چرتہ چہ سنگری کو هے
ویستلے وی اودک کرے لے نه وی . پیہ
هر طور ورمه ورخ چہ هغه دیو دیر
زور او ژور کوھی د دکولوپه هغه
ورائے اویہ کار بوخت شو، نو
د ژوند دکرکپی رورید لے
بیاستہ پرے اوشلیده

اوسر د لاندے

پریوت

چندہ

توبہ خدایہ توبہ دجمات امام اویا دجماتہ غلا -

یرہ ! دنہ منلو خبرہ دہ . نو گوجر لالا ٲول کلے پہ

یوہ پنبہ کرو . خہ کہ ہم مولانا صیب دٲلے بے گنامی

دیر دیلونہ وړاندے کرل . ولے گوجر لالا چہ دخلقو

پہ مزغو کینے کوم زهر خوارہ کری وو . دھغے پہ

پرتلہ دمولانا صیب خبرو ٲاٹے اونہ ٲنوٹ

ٲکله نو دٲپے ٲپے اووت اوٲلے سیم

تہ اوکشید . لڑے ورٲے ٲس ٲے پہ

ٲادی کینے یو ٲلک اولید چہ م مہ

ٲیدو ٲے پہ توکری کینے اینے

چنڈ غواری . کوم چہ دجمات

نہ دلسوزو روٲوسرہ

ٲٲا شوے وو . مولانا صیب ٲلک اوٲٲرنڈ چہ

داخو م مہ دگوجر لالا زو ٲے دے چہ دہ ٲے

د راتٲتو لے ماشوے سرہ دنکاح نہ انکار کرے

وو . ولے مولانا صیب نہ خہ

کو لے شو او نہ خہ

ویٹلے .

ورختہ

غیرت خان دخیل بنکر نہ دیر لرے وتے وو۔ ساہ تے پہ
کونو راماتہ وہ۔ مخ پہ برہہ درے ٹوکنپٹی تہ لانیمہ
لارپا تے وہ چہ دے کبے پرے دیو ارخ نہ "پنجو"
را اودانگل اودوارہ ارلیجے برلیجے شول۔ نزدے
وہ چہ غیرت خان ترے پہ تینسہ کبے
بریا لے شوے وو۔ خو پنجو پہ خیلو
منگرو غب اوکرو۔

چہ ماہم مرکڑی خوچہ دے
درنہ ڈوندے لارنہ شی
منگرو تے ہم ہغسے اوکرل
پنجو خو دغیرت سرہ ہان
پہ تورو نیم کرہ
ولے پہ خیل قام تے
دمغل ورختہ
پہ شا
کرہ

شپلونه

ریشماں تہ چہ راغلی میلمنے د زوزاد بندئی
پیغام د "الف" نہ تر "ی" پورے
واورولو نو دہجے پہ ذرکو سترگو کئے
غپے غپے او بیکے راغلی .
او میلمنے تہ ٹے پہ ژپغونی
آواز اوویٹل .
خو رہے ستانہ ہارشم
خوشندی غوزانو
تہ خوک شپلونه
نہ کوی

خیر نہ تولیہ

والاگی یوہ داسے خیر نہ تولیہ وہ چہ ہرچہ
بہ پرے دخل شہوت ناوی لاسونہ پاکول
اون ماسخوتن تیر چہ دبدہ مرغہ شفیق ہم
بہ دغہ ہتھہ وراغلو ، نو سحر دغہ
دژوند اپنگر تہ دغہ خیر نہ تولیہ
حانکیدہ . ولے دشل کالہ
تیریدو باوجود ہغہ یوخل
ہم استعمال نہ کرے
شوہ

میراثہ - کونڈہ

کریم اوکیم چہ پہ چتئی کئے داغلل - نو پہ غلی
کئے ئے دہرستو صندوق اولیدو . کوم چہ ئے
مور د صغائی پہ غرض را بھر کرے دو۔۔
دوارہ ناپوہہ ماشومان ورتہ وراوختل
او خیلہ ئے د صندوق سر را بند کرد
بیا خہ دو ، دیرے ترقے ئے
اووہلے ، خو خو چہ کونڈہ
زرغوبہ د شمنے ابئی
د تپوس نہ راتلہ
نو ہفہ میراثہ
شوے ہم

بے روزگاری

ماسخوتن چہ دچرگئی پہ غارہ ددوہی خوراک نہ
وزگار شو - نوادے م دہولو کشر ورور تہ
اووے . "بچے مونج زده کرہ مونج
..... مگنی بیا بہ درلہ ٹوک بنٹہ
نہ درکوی .

هغه

زما بے روزگاریہ رایم - اے
انگلش ورور تہ اوکتل
او ، اوے ویٹل
ولے خان دادا
لہ ہم مونج
نہ ورچی
خہ؟

جوارگر

زما نوم زھرادے

دبر کیلی د شگلے باندا د طوطی کھل لور

یم . پنحویشٹ کالہ ورا ندے چہ پلار

د جوارٹی پہ داؤ بائلم . نو

گتلی جوارگر تردے را اور سولم

ما مور چہ د چکے پہ برندا

تیارہ کینے د خیلے سکھ

خور پیشند کھلواو کرہ

نو ہم دھغے پہ

غین کینے پہ

لوئے خوب

اودکا

شون

I miss you so much.

داد حیا نازو لے احساس وو کہ دینے انتہا وہ چہ دودہ کالہ
 مو پہ حائے وارول خو ما دخیلو تودو جذباتو اظہار
 ستا پہ وراوندے اونہ کرے شو - ولے اوس چہ زمونہ د
 دیلتون ایلہ یوہ ہفتہ شوے دک - اوزما دزغم
 پپی پرے کیپی - نو پہ دے لیکو مجبورہ شوم
 چہ دژوند پہ او بندہ لاری زما منگرتیا اوکرہ
 زکے بیخی یوازے یم اوکہ تا زمالا سے
 اونہ نیوؤ - نو زکے بہ ورکہ شم
 حُک کہ چہ

I miss you so much

دخواب پر طبع - ستاپا غوندہ

لیکرم اولوستلو ولے زکے حیران ووم چہ نہ خو پہ یونیورسٹی کینے
 مادغے جینی تہ چرتہ پہ خوابہ سترکہ کتلی وو - او نہ رم
 ترنہ داسے خہ سوچ کرے دے - پہ دے چہ زما پہ سرکہ
 دپتخہ خوندو دودونق دروند پیتے دے، اولپنو کینے
 م دربو ورونہو د تعلیمی اخراجاتو زولنی دی - نو
 دژوند پہ ازغنه لار د بے روزگاری تگہم
 دے اوس تہ اووابہ چہ پہ
 مائینے تاتہ خہ
 اویکم -

ژرندہ

دکله نہ چہ ناظر کے دخیلے ژرندے مالک شوے
وو - نوہم دہغہ وخت نہ بہ کله کله مشر خان پخیلو
اوبو دہغہ ژرندہ گر خولہ - ہم دارنگے پروں
ماسختن تیر چہ مشر خان پخیلو اوبو د ناظرگی
ژرندہ بنہ اوگر خولہ او واپس شو - نوخہ
کودی چہ ناظرگی ہم د مشر خان پہ
ژرندہ اوبہ راسیے کری دی -
ناظر کے خوئے مرکرو او دخیلے
ژرندے ورونہ ئے ہم د
ہمیشہ دیارہ قریب
کرل - ولے نہ ئے
مان نہ خہ اووے
اونہ ئے د
ناظرگی ژرندہ
تہ

شلتالان

اکبر د صديق استاد دمړے کورودانے ايکي ږ ډکے وو. ځکه چه
دهغه ددوييے ښځے د زوزاد ښالکے شنډے وو. دريتا ترمنځ
نه پس دهغه ډولتي صديق استاد تر کاله کړه. اگر چه
اکبر د ميرے مور د بد سلوکي له وجې دے ته غاړه
نه اښوده غوپلار ئے پرے د ازهر په وچ زور
اوڅښل. څو ورځے په قلاز تيرے شوه.
غوړمه ورځ چه اکبر کور ته راننوت
او پلار، مور ته ئے لاجي دانه په
ميز کښوه. نو مور ئے لکه د
لنډي د قهره تاو شوه
اکبر ته ئے د پلار په وړاندې هغه څه اووييل چه پي
هم په ژبه نه اښوده. بيا پاسيده اود اکبر
د واسکت د جيبه ئے يوه توره گوشتي راواخسته.
دے ته گوره. ښځے له شلتالان راوړي — اودے
سره ئے گوشتي پرانسته. چه پکې
دوه ډي هير ريمونډ کړي پراته وو. بيا څه
وو. زمکه چا دده نه
او آسمان لرے وو.

مذہب کہ مینہ پښتو

ياسمين زما په غير كېښود سر كيښود او په سلگو سلگو ۍ او ۍ
مونږ كه دمذهب له رويه د ژوند ملگري نه شو چوپړيد
په د مې چيو خائے مو پي خوړلي دي - او د
مينې د دستور له مخه زمونږ بيلتون ناشونې
د مې - خكه نو د پښتو دروايا توپه
اروند زه تاته خپله خواني
بخښم - او ما هم په غير شعوري
طور دهغه د لمبه لمبه
جذباتو د سر
نه خپله تواني
تاو كړه

توپیر

مالگیرے زورور سرے وو - پہ بت خیلہ کینے
ٹے یوہندو راتینگ کرو - ورتہ ٹے وٹیل
ہلکہ دا کلمہ اوو ایہ چہ
لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَّسُولُ اللَّهِ " او
مسلمان شہ - ہند پوہہ شو - صفہ
وٹیل بنہ دہ - مسلمان شوم - کلمہ
م اووے چہ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّد
رَّسُولُ اللَّهِ " خو او س م د دے
کلمے پہ معنی، مقصد او
فرائض پوٹے کرہ۔ مالگیر
وے یرہ پہ دے خو
زک پچیلہ نہ رسم ۔
ہند ورتہ د خندا
نہ شین شو - ورتہ ٹے
اووے نوبیا پہ موہن
دوارو کینے "توپیر"
د خہ دے۔

MENSES

ذہ دلاہ ووم - نیک عمل ڊاکٽر شفیع تہ اووے! یو کماے
د زمري زوئے دے، خہ کھہم دجمات سرہ ئے ورا نہ دہ. غلا
ڊاکہ او جوارى هہ و گناہ نہ گنپی، خو دوژہ خوړل
ورته کفر او بے غیرتی بنکاری - اوهم دا وجه
دہ چه خپله درے میاشتیزه ناوے ئے
پہ دوژہ خوراک اولیده نو ډز ئے ترے
اوویست - ڊاکټر شفیع اووے - زیرے
نہ - خر دے - خر حکه چه په
عذر کپنه دوژہ خوراک نہ بے غیرتی
دہ او نہ کفر او د هغه دین بکلی
رپور پ نہ معلومہ شوے
دہ چه د هغه عذر وو
او د غے عذر تہ په
پہ ڊاکټری اصطلاح کپنه (Menses)
دائی - ڊاکټر صاحب ماتہ مکے
شو او نیک عمل مونږ تہ
حیران حیران کد.

شین خالی

هغه څه به پخپله ماته بښنه کښه اوکتل - نو د
خدا نه به شنه شوه - اول اول زما خیال
وو - څه لیونی کښی په ځان پورے
خاندی ، ولے نن څه ماشین خالی
د درنۍ گیلۍ سره اولیده
نو پوهه شوم - څه
هغه په ځان پورے
نږ بلکه په مونږ
پورے
خاندی .

خادر

کھلنگ نن بیا دخادر ذیل نیولے وو . دجے وسه
پلار چه نور وس اونہ رسید . نو بیا ئے پرے
راباندے کرہ ، بنہ ئے اووہو . دکورہ پیہ
وتو کینے ئے دخان سرہ اووے . تہ گورہ
دے خیلے غریبی تہ نہ گوری . زمونہ
درزق درک نہ لگی اوخان پکینے
خادرے غواہی . هلكه سرے
دخیل خادر سرہ پینے غزوی بھلنگ
ورته پیہ ژرا ژرا کینے اووے .
داجی چه خادر م نشته
نو پینے د خہ سرہ
او غزوم .

دتوبے بورجل

بیا بیا کناہ - بیا بیا پنیما نی اوبیا بیا
توبہ - نہ - بالکل نہ - پہ خان
پوہہ نہ شوم - اوخیل مخ تہ م
د شرابو تش بوتل را اوغر وؤ - زک
زخمی نہ شوم - ولے مخاخ
پہ دیوال لکید لے اینہ سر
د بوتلہ چوری چوری
شوا - افسوس! چہ
دتوبے بورجل نہ
وے - نو
کناہ بہ
خیرتہ
وہ

تعلیم

د یونیورسٹی پہ میرج ہال کینے مقدس صاحب
رانزدے شو۔ ویٹل تے ہلکے ستاد دادا خو
ایلہ یو کال اوشو اود کور و دانے عمر د
ہم یرکم بنکاری۔ ولے د نظر دا
چشمے ماوے سر! خہ
تپوس تے کوئی خو۔ سترکے تے خون
وے کور کینے "ایلفی" پرتہ وہ
دے ویٹل جوڑے دادا سترگو
تکے د بس ہفتہ تے پکینے
اچولے وو۔ اوس..
.. مقدس صاحب

زما خبرہ

پریکڑ

ویٹل تے۔ یرہ! تعلیم بنہ
شے دے نو..

ابلیس

شیخ استاد د قصو سرے وو - یوہ ورخے ویل بیگا چہجد
 لہ راتلم نو باران وو - پہ ختو کبے راپریوتم - کورتہ - ستون شوم
 جامے رم مانجی کرھے - را اووتم - خانہ زاہد ہدوکی دی - بیا راپریوتم
 نو داخل رم جامے چیرے سخا شوے - بیا رم خان سم کرو - او
 پہ دریم حل چہ را اووتم - نو بیا راکیل شوم - ہما
 راندہ ہم چرتہ بے درکہ شود - واپس شوم
 جامے رم بد لے کرھے ادچہ دکورہ بھر شوم
 نو یو خوان زلمے ولاہ وو - ویلے بابا
 راپشاشہ - زکۂ ورپشا شوم او دجمات
 پہ پیزار خائے کبے لے کوز کریم - ما
 ورتہ اووے - زلمیہ خان راتہ
 او بنایہ - ہغہ ویل - بابا زکۂ
 ابلیس یم - ماوے چہ تہ
 ابلیس لے نو بیا زکۂ تہ
 تہ شکلہ راو رم
 ہغہ وے! یو حل چہ تہ راپریو تے نو خدے پاک تہ او بچلے۔ پہ
 دویم حل لے ستا اولاد او بچنلو، پہ دریم حل ستا د خاندان بخشنہ
 او کرھے شوک - ماوے ہسے نہ چہ پہ خلورم حل راپریو تے او د
 بول کلے او بچنسی ۔

حوالدار فاتح رحمن

نیمہ شہید دہ - عثمان سپاہی پہ تودہ پرستن کینے پتہ
پروت حوالدار فاتح رحمن تہ دسلوہ نہ پس اووے
خان پاشی - داغواکس دے - پریندہ زورورہ !
کمرہ کینے تے بند کمرہ - سحرلہ بہ کتے شی - او
بیا سحر وختی حوالدار فاتح رحمن دخیل کوئگی
زوئے پہ غین کینے دیو ماشوم لاش اولیڈ
شوگ چہ ہم ددغہ کوئگی ورور دو
پہ نوئے وادہ شوئے خور پسے
تے بیکاه ڈرل - کوئگی پسے
ورلو چہ دمرگ کوئے تہ
لارہ - پتہ نشہ چہ د
اموختہ خور ذیل مر
کرو - کہ دیلار
د یغنی
ظلم -

استادچی

بریا لے پہ ڈرا کورتہ راننوجی . مورے
پہ غین کینے نیسی او پتوس ترے کوی . چہ
چا اووہلے - ہغہ جواب ورکوی چہ استادچی
— یہ ! استاد لاس مات شد چہ
زما بریا لے ئے اووہو . . .
نہ نہ ادمے ، داسے مہ
دایہ ، کہ زما د استاد
لاس مات شو . نو
بیا بہ ماتہ
تختی شوک
کچہ
کوی .

توپک ملنگ

زۀ ولاہ ووم اوگیلکارانو کوپتہ سورولہ
توپک ملنگ راغے . وے دے خلقو شہ
خان خانی جوہہ کری دہ - خوپہ دے
غرونو دی لرگی کیب دی . یوہ
لویہ کوپتہ د جوہہ کری اوپہ
ھیہ د اوسینہی - کنہ -
ماوے ملنگہ دومرہ
اون دہ اون دہ لرگی
بہلہ کوئے راپیدا
کوئے . ہغو وے
تہ داسے خلق
پیدا کرہ نو
لرگی زما
ذمہ .

توئے

مازیگر مونچُ اوشو او مونبِ دجمات منہ
راوتو . چہ پہ کوخہ کینے دزے شوے . خلق
منہ مے کرے . او مونبِ چہ دمضوط آکا
ورکُ تہ اورسیدو . نو درنگین اخی
سلگئی وے . دشمال پہ پوشتہ
مضبوط آکا اووٹیل - چہ دے
وے زما پہ ورکُ کینے او توخید
ہغہ اووے بنہ تا زما
تربور ایلہ پہ توخی مر
کرو . مضبوط آکا
جواب ورکرو .
و خانہ
توئے توئے
بویہ !

کرامات

دو لے شهيد فواته د پلا لے د توپونو سره کنړه جوړه ده. ده
ورا غلم. عبد ولي، رحمانی کل ته اووے، خلق لیونی دی شه؛
چه دلته خپله میاگانے، تہانپے او پلاله امانتی بدی -
بیگا ده دغه اسپه چه خنکه میا ده خله وروړی
ده نو زبده لکلی اووخته ده - ددے خبرے
اوریدو سره په ما هم غونے زیگ زیگ
شو او غوږونه م سپره کړه. ولے
اکرام لاسن مین په خندا شو. ماوے
ولے ته کرامات نه منے شه؛
هغه وے کرامات منم؛ خو دا
اسپه کراماتو نه بلکه د
بجلی دغه شات شو
ستنه وژلی ده. او
ماچه او کتل نو
نوا سپه رشتیا
د بجلی ستنه
ته دده
شوے
ده.

نامہ

زہ دلالہ پہ ورکا ورننوتم چہ غانہول، ملغلرے تہ
 اووے ۔ شیطان شیطان ! کوو ۔ ہغے وے چپ شہ شیطان
 فوزما ابو دے ، ہغہ ٹنکھ ؟ دغانہول پہ تپو ملغلرے
 اووے ۔ بیگاہ ماتہ ابو ویل ۔ ولینتہ پتہ کرہ
 بانگ وائی ۔ گنی شیطان بہ د پہ سر
 کینے متیازے اوکری ، ماوے ابو شیطان
 کوم دے ؟ ہغوئی ویل تہ سترکے پتہ
 کرہ اولن ساعت پس چہ ماسترکے
 اوغرو لے نو ولینتہ م لواندو
 پہ کمرہ کینے د ابو نہ علاوہ
 ہیٹوک نہ وو ۔ حُکھ نو
 شیطان زما ابو دے ۔ ما
 چہ دخیلے چہ ماشوے
 نور ملغلرے خبرے
 واوریدے او بیارم پہ خیلو
 اعمالو سوچ اوکرو نو
 یقیناً ماسرہ ہم دغہ
 ”نامہ نہ لکی ۔

ایمل خان کانسہ

ماچہ ستا دپیٹلو روایا تو پہ خاطر دخیل پلاں
بدل واخستو - نو تا زکا دمرگ پہ سوداگرو
خرش کرم - بنہ د اوکڑہ ، او دیر بنہ د
اوکڑہ - نو افسوس چہ هغوئی ستا
متعلق دانہ وے ویلے چہ
د دے خاورے خلق خوبہ
خو والہ خیلہ مور
هم وژنی - نو
زکا خوہے سرم
ولے دومرہ
دردیہ لے
بہ نہ
ووم
من

مسلمان

د کابل نه په واپسې کېنې یو دکان ته د چاپو اختلوی په غرض
وراغلم . دکاندار نه م پوښتنه اوکړه چه خه گډه مله نوږ
پکېنې نه ده کړې . هغه راته بڼکه پورته اوکتل او
بیائې په فخریه انداز کېنې اووئیل . ولے زه
درته "مسلمان" ښکارم خه ؟ زه هندو
یم - هندو !

زما غوږونه سره شو . د پښو
لاندې م زمکه او تښتیده .
او نه یم پوهه چه
د دکان نه کله
اوڅنگه راوتی

یم .

MASTER KEY

شکر پچیلے " Master key " دہ پرو کورونو
جند دے بیرتہ کرے دے او بلا خونے ئے لوپا
کرے دے خو داخلورم کال دے چہ دخل کالہ
پورے ورتہ ناست دے ، ہیرہ لویہ
خزانہ ترے تالاشوے دے . ولے
نہ خوشکر دغہ جندرا
ماتو لے شی اونہ
ئے دھغہ

Master key

د بیرتہ کولو

توان

لری .

کفارہ

چند نہ دکور گورے دقبر دسر خزه بشکل کرہ۔ پیل
رپید ونکی لاسونہ ئے اوچت کرل۔ سلکو او نیو
اوپہ ڈرغونی آواز ئے اووئیل۔ ۛ

پہ سپینہ خله روژہ کرہ ماتہ
دکفارے روژے بہ دوارہ او نیونہ
گور گورے! ماخو دخان دیارہ
توبہ ہم اوویستہ۔ او دکفارے

روژے ہم او نیوے۔ ولے

نہ پوهینم چہ ستا

دیارہ دا کفارہ

خنکہ

خنکہ ... او

خنکہ ادا

کرہم۔

پتہ آکا

زمرک چہ پتہ آکا گورا قبرستان تہ پہ دُعا اولید۔ نو
ورتہ ئے اووے " اکا داخہ کرے؟ تہ خو عیسایانو
تہ دُعا کوے۔ اکا ورتہ پہ غصہ کنے اووے۔
نوبیا ہغہ واکترانو تہ دعا اوکرہم خہ؟ چہ
دپلاز دنا کامہ پریشن دپارہ ئے پہ تاد بنجے
کالی کانپہ کرہ زہ خوبہ
تل عمر دوئی تہ دعا کووم۔ حکہ
چہ زما دسترگو اپریشن
ئے بانکل ہسے او
بے پیسو کرے
دے
او.....

انسان

ما دیشیئے نہ اپلہ ہفہ لیدلو - چچی یو ے پے مے پیغلے جینی
 ورتہ خیل پردے کوز کړو - ہفہ ے پے دوارو اوږ ولاس کینوږل
 بیا ے یولاس داوږ ے نہ دہفے سپینے نازکے لیچے تہ را اور سوو
 لږہ شیبہ پس ے دوارو لاس دہفے دراو تے سینے نہ
 تاو کړو - دغه شان پھ قلاز قلاز لاند ے راغے
 او لاس ے ورلہ بلکے تہ را اور سوو - پھ یو
 لاس ے پیغلے بڈا اوږوہ - او پھ بل لاس
 ے دہفے دینچے نہ لاند ے پانزیب نہ
 شرنگ اوولست - "بس او شو"
 اختری پیغلہ دختت کړو - ولے
 ذہ پھ سوچ کبے پریوتم - چم
 ترادسہ پور پھ خومره
 پیغلے ہم پھ دے بشار کبے دیشن بلاد فساد ونو
 بشار کړی وی - او خومره "اخترو"
 بہ دخومره پیغلو نہ ہم دغے
 لاس تاو کړی وی - لاش
 انسان
 خو د دے نہ پھ غار کبے
 لغربشہ وو -

کور فی خصلتونہ

دسوالی تہر چہ غریبی د اوہ دے ناروغی نہ پس مرہ کرہ - او
پہ سود راختے شوے روپی پہ اسقاط کینے تقسیم شوے ، نو
ماشوم زوئے تہے پہ ہدیہ کینے بل یوماشوم اووے ...
بچا نہ تہ تاسو خومالہ د اسقاط پیسے دانکرے - فو زما
مور بہ مری کنہ ؟ تہ بہ زما نہ پیسے اووینے تہ
... ؟ ماور تہ دے چپ شہ - خدائے دی ...
... " باز دا " زما خبرہ پرے کرہ - ویل تے
دا خو دھخہ سہری زوے دے - چہ ہلار
تے دلوت نہ مر شو او خیلہ د خلقو
پہ راوہو دوہو مور شو نو
مورتہ تے او ویل - " ادے
تہ بہ کلہ مرے چہ
خلق زمونہ کرہ نوہ
چوہی راوہی ... " دے کینے دے غریب
تہ خہ مہناہ دہ - دا خو کور فی
خصلتونہ دی - خان د
سرہ کوی

سکندر

هسے نو هغه د بنار د لوئے هسپتال لوئے ډاکټر وو -
او د ډگرو ئے هم يو لوئے پنډ تر لے وو - و لے
نور غور منگے وو - گنی په دومره ډیره تبه
کېنه به ئے سکندر ته و لے انجکشن کولو
او هم دغه انجکشن په ډيرو سوالونو
د عامانو او منبنتو پيدا شوے ايکي يو
نياز بين سکندر د بابا د غيږ ډے او شکوؤ
زه نه پوهينم چه د بنار په دے
هسپتالونو کېنه به دور ځي ټوسو
ماشومان لکه د سکندر پشان
د دے قصا بانو لاپرواهي
بنکار
کينډی.

میلہ

سریہ ولہ ولہ - دزکوة، گنی چچی دی -
اوفو بنٹے ! کورتہ راغلی میلہ پہ خیل غولی
کنے اخر خنکھ مرکم - شراب درے
ملک مار مر نہ کرو - خولہ ساعت
پس مار، شراب درے ملک
مر کرو

ممتاز

ممتاز بنهٔ موپ شتمند او د خاورے خاوند وو . ولے جوارۍ
د هرڅه نه اوزگار کړه وو . د تيرو شلو کالو نه په
بازار کېه کړجۍ او د يو مے عجيبه سودا سرسم سوال
کوي . د دکاندارانو نه پيسه اخلي او په
ماشومانو ته ویشي . يوه ورځ تر ماتيوس
او کړو چه دا د خان له څه زړه چاودون
کتله د مے . د دکاندارانو نه پيسه
اخلي او په ماشومانو ته ویشي .
ممتاز د خندانو شين شو .
ويل ته - دينا دنا پوهو
ده . دلويو نا پوهو نه
ته اخلم او ورو نا پوهو
له ته ورکووم . زه ممتاز ته گوته په خله
ولاړه پاته شوم او هغه
په وړاندې
روان شو .

دیکوال پیشہ نگار

نوم - بادشاہ روم

دیلا رنوم .

حاجی عبدالرحیم

ادبی نوم

علی خیل دریاب

دُ زو کھے خائے او

نیپتہ :-

امان درہ ملاکنی ایجنسی

۲۱ مارچ سنہ ۱۹۸۰ء

تعلیم :- بی - ایس سی

بی ایڈ ، ایم - اے پیٹو گولڈ میڈلسٹ - ایم - فل ریسرچ فلو - پیٹو خانگہ

پیشہ پوہنتون - کار :- یکمل ، لوسٹل ، اولولول

درک :- کلے او دکخانہ اماندرہ ملاکنی ایجنسی فون ۹۵۰۷۰۰ - ۵۹۳۲۳

دیکوال آثار :-

۱. دفرہنگیامی خوشحال ددستار فہرنگ ۱۰ - شگے او زگونہ (ترجمہ) نشر
۲. غوپر شاخکی (مقالے) نشر
۳. چومپکونہ (۱۱) " ۱۲ - سپینے خُلی او کُل بیرے
۴. سپلمی کپے گینونہ (محوار) نشر ۱۳ - گورے دے
۵. پبتانہ او توہمات " ۱۴ - عطرژن (نظمونہ) شاعری
۶. درحمان بابا اجتہاد " ۱۵ - غزل بنی (غزلے)
۷. سبا سیل پدہ امان دے (افسانے) " ۱۶ - غانتول
۸. زردانہ (طنز و مزاح) " ۱۷ - ہمیشہ کلونر (تالیف)
۹. نورکے او تیغونہ (تبصرے و مضمونے) " ۱۸ - ہمیشہ کلونر

ہامون ہ ہ ہ

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library